

СТРАТЕШКИ ПЛАН АКТИВНОСТИ ДРЖАВНЕ АГЕНЦИЈЕ ЗА ИСТРАГЕ И ЗАШТИТУ 2012-2014

И. Сарајево, фебруар 2012. године

Чланови Радне групе за стратешко планирање

Одлуком директора Државне агенције за истраге и заштиту, број: 16-09-02-6314-1/11 од 11.11.2011. године, именована је Радна група за израду приједлога Стратешког плана активности Државне агенције за истраге и заштиту 2012-2014 у саставу:

- Јасмин Гогоић, предсједник,
- Енес Карић, члан,
- Мирослав Пејчиновић, члан,
- Милан Родић, члан,
- Небојша Пушара, члан,
- Жарко Калем, члан;
- Драгиша Станишић, аналитичко-информативна подршка и
- Снежана Бегановић, административно-технички послови.

На састанку одржаном 24.11.2011. године конституисана је Радна група, усвојена методологија рада исте и концепт израде Стратешког плана активности Државне агенције за истраге и заштиту 2012-2014.

Након извршене свеобухватне анализе реализације Стратешког плана активности Државне агенције за истраге и заштиту за период од 2009. до 2011. године и потпуног увида у остварени степен имплементације наведеног документа, Радна група је приступила изради приједлога Стратешког плана активности Државне агенције за истраге и заштиту 2012-2014.

Полазни - основни докуменат који је Радне група користила за израду приједлога Стратешког плана активности Државне агенције за истраге и заштиту 2012-2014 је Стратешки план Министарства безбједности Босне и Херцеговине за период од 2011. до 2013. године.

Радна група је од конституисања до 10.2.2012. године била ангажована на свеобухватној изради приједлога Стратешког плана активности Државне агенције за истраге и заштиту 2012-2014.

Порука министра безбједности БиХ

Порука директора Агенције

Имајући у виду чињеницу да је Државна агенција за истраге и заштиту основана као резултат настојања да се на нивоу државе Босне и Херцеговине успостави полицијска агенција која ће, вршећи послове и задатке из своје надлежности на цијелој територији БиХ, омогућити ефикасну борбу против свих видова организованог криминала, тероризма, прања новца, финансирања тероризма, трговине људима и других облика криминала који су у њеној надлежности, а све ради подизања на што виши ниво безбједности за њене грађане, данас, без лажне скромности, можемо рећи да се налазимо на најбољем путу да остваримо нашу визију и мисију.

Пролазећи тежак пут од оснивања Агенције за информације и заштиту (2002. године) са редуцираним полицијским овлаштењима до трансформације у Државну агенцију за истраге и заштиту са пуним полицијским овлаштењима (2004. године), уз пуну подршку релевантних органа власти, међународних организација, уз адекватно опремање, кадровско јачање и едукацију, ова агенција је постала препознатљива и доминантна полицијска институција на нивоу Босне и Херцеговине за борбу против најтежих видова криминала.

Свјесни чињенице да је наш основни циљ стварање што безбједнијег окружења за живот наших грађана, документом Стратешки план активности Државне Агенције за истраге и заштиту 2012 - 2014 дефинисали смо активности чијом ћемо реализацијом у наредном трогодишњем периоду постићи и промовисати што већу ефикасност, дјелотворност, етичност и професионализам, како у свом раду, тако и у односима са нашим стратешким партнерима у цјелокупном безбједносном сектору у Босни и Херцеговини, регији југоисточне Европе и шире.

Свјесни смо чињенице да је напредак у безбједносном сектору у Босни и Херцеговини могућ само уз висок ниво сарадње и координације кључних актера, зато наш стратешки план пружа смјернице дјеловања унутар Агенције, информише и упућује на сарадњу наше стратешке партнере, како бисмо заједно остварили визију Босне и Херцеговине у којој се њени грађани осјећају сигурно и у највећој мјери заштићени од криминала.

ДИРЕКТОР
Горан Зубац

САДРЖАЈ

1. Увод.....	8
1.1. Разлози за доношење стратешког плана Агенције.....	9
1.2. Модел стратешког планирања и дефиниције	11
1.3. Процес стратешког планирања СИПА-е.....	12
1.4. Годишњи оперативни план – имплементације модела стратешког планирања	15
2. Мисија Агенције.....	17
3. Визија Агенције	18
4. Институционални и законски оквир за функционисање СИПА-е.....	19
4.1. Надлежности Агенције	20
4.2. Организациона структура Агенције	21
4.3. Ситуираност СИПА-е у односу на извршну и законодавну власт у БиХ.....	22
4.4. Сарадња Агенције са другим институцијама	23
4.5. Међународна сарадња.....	24
5. Стратешко окружење које утиче на рад СИПА-е.....	26
5.1. Безбједносна политика БиХ.....	27
5.2. Процес стабилизације и придруживања са EU	27
5.3. Реформа правосуђа	33
5.4. Реформа јавне управе	34
5.5. Процес придруживања НАТО савезу.....	35
5.6. Стратегија за рад на предметима ратних злочина	37
5.7. Стратегија проширења и кључни изазови	38
5.8. Стратешки план Министарства безбједности 2011-2013.....	40

5.9. Међународна и међуагенцијска полицијска сарадња.....	41
5.9.1. Мултилатерална сарадња СИПА-е	41
5.9.2. Регионална сарадња СИПА-е.....	43
5.9.3. Билатерална сарадња СИПА-е.....	44
5.9.4. Међуагенцијска сарадња СИПА-е на нивоу БиХ.....	45
5.10. Стратегија за борбу против организованог криминала.....	47
5.11. Стратегија за спречавање прања новца и финансирања терористичких Активности	49
5.12. Јавност и медији	49
6. Савремени трендови, друштвене промјене и изазови који утичу на рад СИПА-е.....	51
6.1. Европске интеграције	52
6.2. Организовани криминал.....	57
6.3. Корупција.....	58
6.4. Прање новца	60
6.5. Тероризам	60
6.6. Затварање Хашког трибунала	61
6.7. Криминал високих технологија	62
7. Стратешки циљеви СИПА-е.....	64
7.1. Стратешки циљ 1.....	66
7.1.1. Програми.....	67
7.1.2. Очекивани резултат циља – индикатор успјеха	68
7.2. Стратешки циљ 2.....	69
7.2.1. Програми.....	70
7.2.2. Очекивани резултат циља – индикатор успјеха	71

7.3. Стратешки циљ 3.....	72
7.3.1. Програми.....	73
7.3.2. Очекивани резултат циља – индикатор успјеха.....	74
7.4. Стратешки циљ 4.....	75
7.4.1. Програми.....	76
7.4.2. Очекивани резултат циља – индикатор успјеха.....	77
7.5. Стратешки циљ 5.....	78
7.5.1. Програми.....	79
7.5.2. Очекивани резултат циља – индикатор успјеха.....	80
7.6. Стратешки циљ 6.....	81
7.6.1. Програми.....	82
7.6.2. Очекивани резултат циља – индикатор успјеха.....	83
8. Табеларни преглед стратешких циљева и програма	84
Библиографија.....	93
Скраћенице.....	97

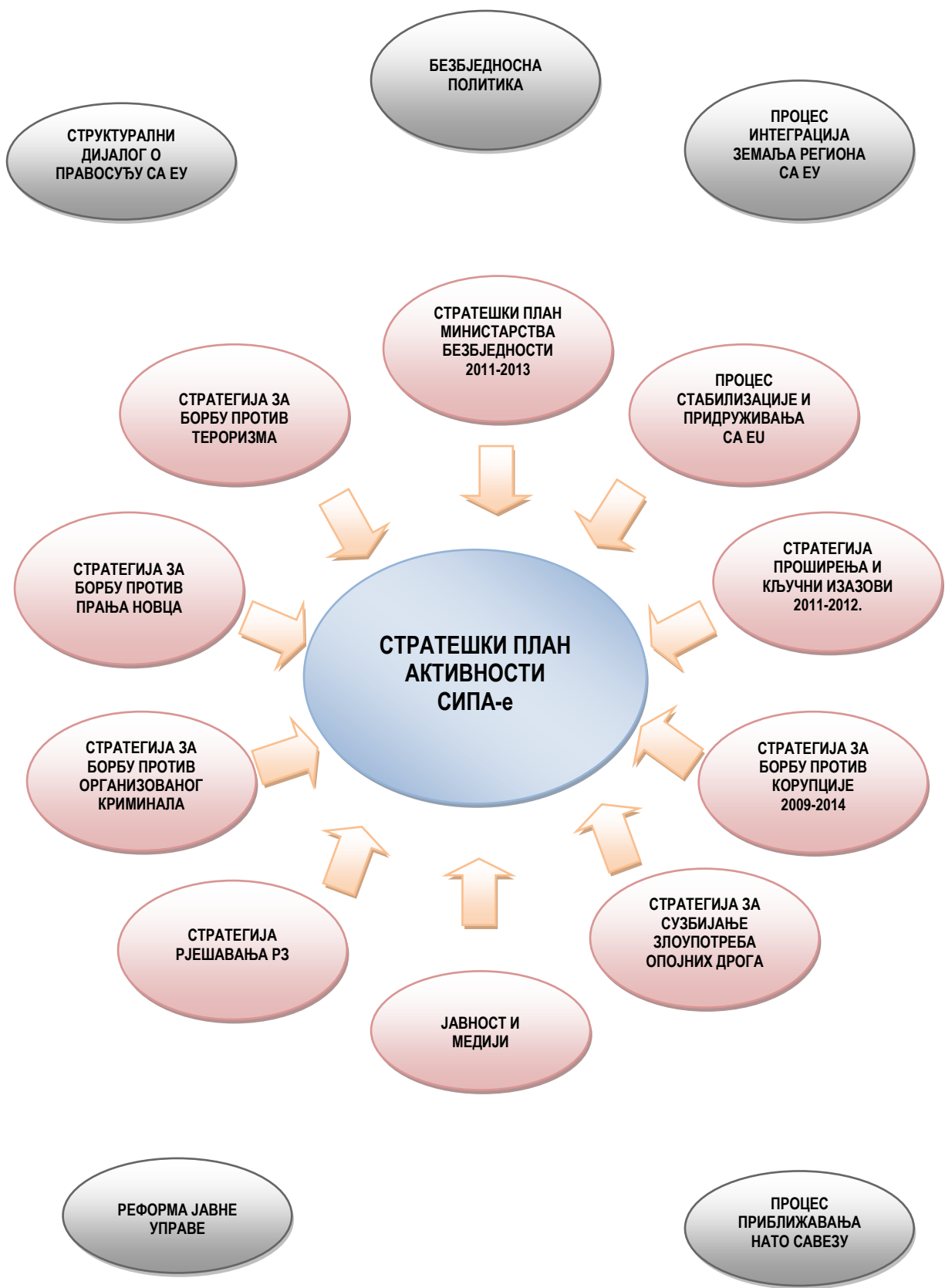

1.1. Разлози за доношење стратешког плана Агенције

Стратешко планирање је структурирана, рационална методологија која помаже организацији да усмјери своју енергију како би обезбиједила да сви њени чланови раде на остваривању једнаких циљева. Оно такође омогућава систематичан приступ процјењивању и прилагођавању организационих усмјерења у складу са промјењивим вањским факторима. Поједностављено, стратешко планирање је дисциплинована активност која за циљ има доношење фундаменталних одлука и покретање активности које обликују и воде организацију, одговарајући на питања: Шта организација представља? Шта она ради и зашто то ради?

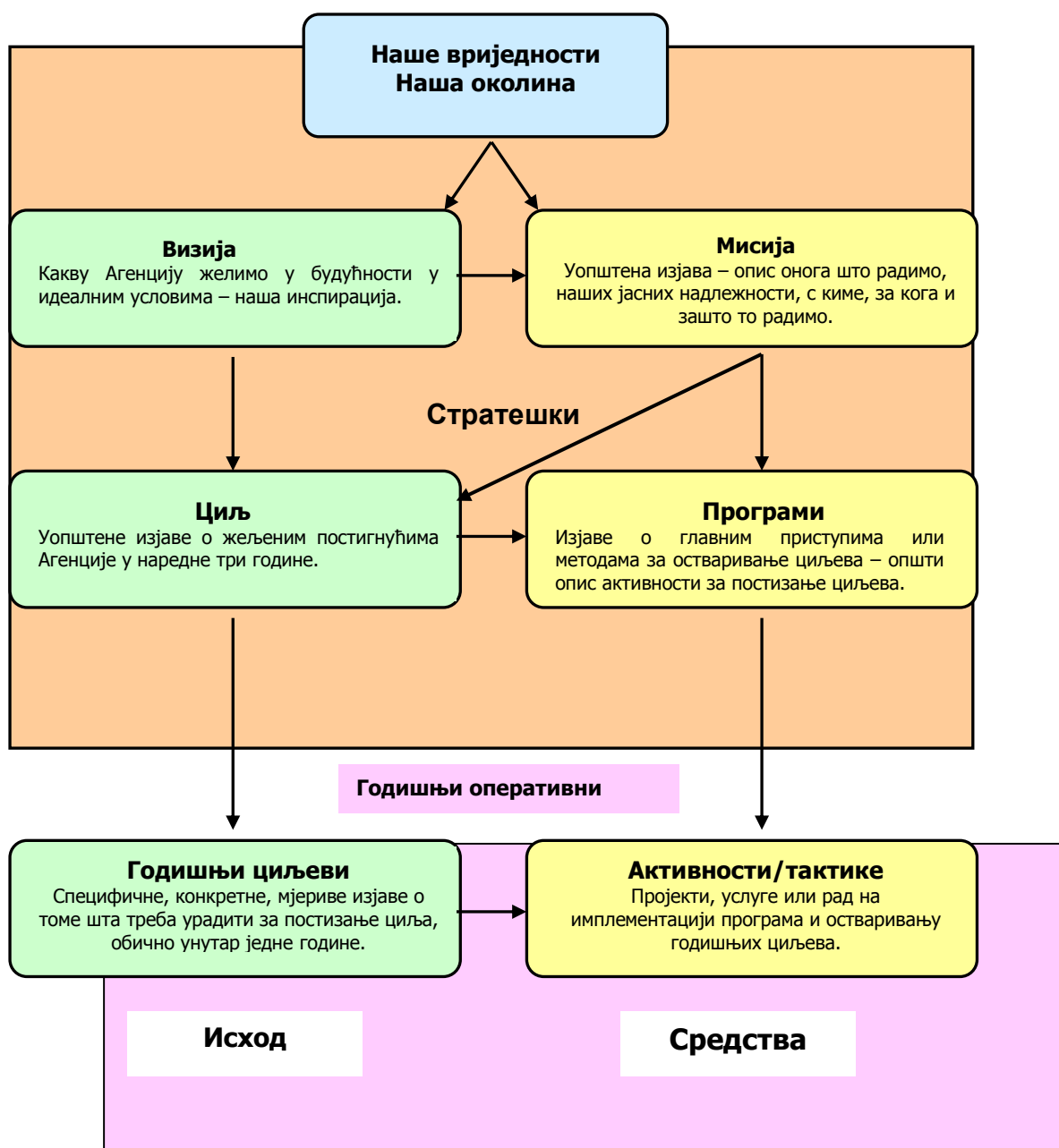
Осим личне сатисфакције преузимањем одговорности над будућношћу организације, стратешко планирање нуди најмање шест разлога који у потпуности оправдавају његову примјену:

1. дефинише цјелокупну мисију организације и фокусира се на стратешке циљеве;
2. потиче свијест о потребама и интерном и екстерном окружењу Агенције;
3. пружа осјећај усмјерености, континуитета и ефикасног кориштења расположивих људских ресурса и унапређује процес руковођења;
4. успоставља стандарде и принципе одговорности за појединце, provedбене програме и пројекте, те додијељене ресурсе;
5. пружа основне елементе за квалитетне пројекције стратешких програма оријентисаних према будућности, те пружа прилику за преузимање проактивног приступа у остваривању надлежности агенције;
6. наглашава и афирмише најважнији катализатор у ефикасном планирању – праћење и надоградња.

1.2. Модел стратешког планирања и дефиниције

Стратешко планирање је препознатљиво по недостатку стандардизованих метода и терминологије у предметној области. Зато је и прије отпочињања процеса стратешког планирања пожељно и корисно установити оперативне дефиниције термина кориштених у процесу планирања, те појаснити који од елемената су кориштени током израде Стратешког плана активности Државне агенције за истраге и заштиту.

1.3. Процес стратешког планирања СИПА-е

Овај стратешки план активности упућује на тренутно и пројигцирано интерно и екстерно окружење Државне агенције за истраге и заштиту (СИПА) успостављањем нових приоритета, као и систематичну структуру за остваривање постављених циљева који су резултат свеобухватне анализе. Наш процес планирања преводи те циљеве у оствариве и мјериве активности, како бисмо били у могућности пратити ток њихове примјене. Јасно нам је да су побољшања могућа и очекујемо годишња актуелизирања, а Агенција ће и даље наставити активности на вршењу корјенитих промјена организационе структуре и процеса у њој.

Активности на изради Стратешког плана започете су презентовањем идеје руководним службеницима, како би се упознали са сврхом, користима и процесом стратешког планирања. Након тога, успостављена је Радна група коју чине службеници СИПА-е из различитих организационих јединица, а добила је задатак да води процес планирања. Поред чланова Радне групе и многи други службеници СИПА-е допринијели су процесу развоја нашег плана.

Први корак у процесу планирања подразумијевао је детаљну и свеобухватну анализу имплементације Стратешког плана активности Државне агенције за истраге и заштиту 2009-2011. Процес анализирања започео је упућивањем прилагођеног акта свим организационим јединицама које су у складу са предметним актом сачиниле извјештај о реализацији наведеног стратешког документа. Циљ анализе био је да се утврди степен реализације сваког стратешког циља појединачно и да се направи пресјек реализације сваког циља, што ће послужити као полазна основа за дефинисање наших будућих стратешких циљева.

У претходном периоду, приликом израде Стратешког плана активности СИПА-е 2009-2011, извршено је прикупљање информација и њихова анализа, што је Радна група узела у обзир приликом израде Стратешког плана активности Државне агенције за истраге и заштиту 2012-2014, а то представља други корак у процесу планирања. Прикупљање информација и њихова анализа приликом израде Стратешког плана активности СИПА-е 2009-2011, укључивали су три компоненте: процјену околине, процјену вањских интересних група и унутрашњу процјену. Процјена околине утврдила је присуство значајних промјена и трендова у свијету који би се могли одразити на рад СИПА-е. Поред наведеног, затражене су и повратне информације од наших интересних група, како бисмо утврдили њихове потребе, виђења и очекивања у погледу услуга. Информације прикупљене од кључних интересних група помогле су да се одреде растући трендови у екстерном окружењу. Ради процјене интерне структуре Агенције, процеса и операција, анкетирани су руководиоци службеници и средње руководство и добијени су одговори који су укључивали и ниже организационе структуре унутар њихових организационих јединица. Потом је извршено компарирање информација прикупљених у оквиру процјена, утврђена су кључна стратешка питања са којима се суочава наша Агенција. Кључна питања су се односила на основна начела или програмске оријентације које дефинишу најважније ситуације са којима се Агенција тренутно сусреће и са којима ће се сусретати у будућности. Кључна питања су утврђена примјеном SWOT анализе – предности, слабости, прилике и пријетње – кориштене приликом анализирања информација прикупљених

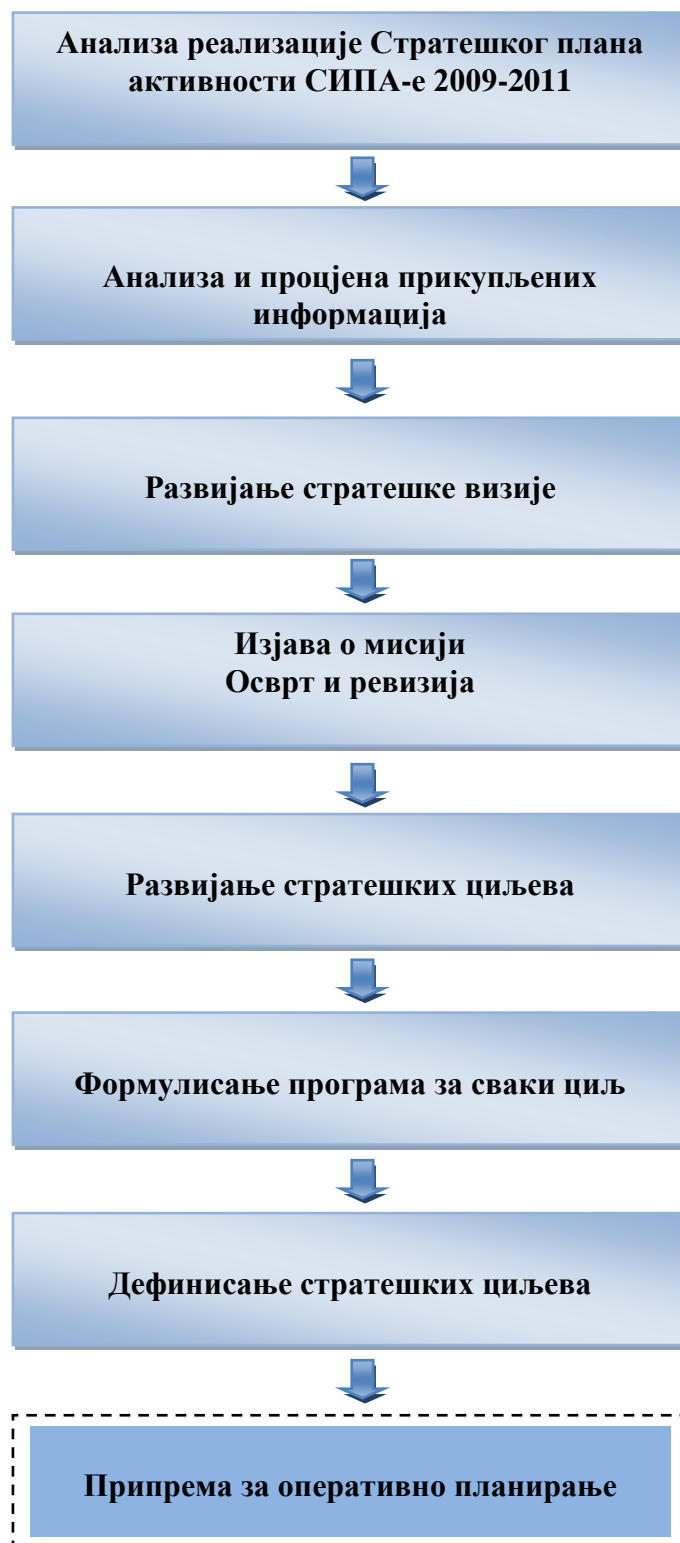
приликом процјена. Предности и слабости представљају интерне факторе, док су прилике и пријетње екстерни фактори. Значај ових кључних питања одређен је утврђивањем размјера између текућег статуса или успјеха Агенције и потребних корака за постизање жељеног одговора на интерне и екстерне факторе у будућности.

Трећи и четврти корак представљао је модификацију стратешке визије и изјаве о мисији СИПА-е. Изјава о стратешкој визији портретира преферирани „изглед” Агенције у будућности. Она пружа усмјерење и инспирацију за постављање организационих циљева. Изјава о мисији представља уопштени опис онога што радимо, с ким/за кога радимо, опис наших јасних надлежности, те одговара на питање: „Због чега то радимо?”. Сви сљедећи кораци у процесу планирања усклађени су са нашим изјавама о визији и мисији. Иако су термини „визија” и „мисија” понекад у пракси међусобно замјењиви, јасно се разликују у сљедећем: визија описује „будуће усмјерење”, док мисија описује „општу сврху”.

Након извршене свобухватне анализе реализације Стратешког плана активности СИПА-е 2009-2011, Радна група је констатовала да су дефинисани циљеви у наведеном документу компатибилни и адекватни и да се могу примјењивати у Стратешком плану активности Државне агенције за истраге и заштиту 2012-2014, што представља сљедећи корак у процесу планирања, с тим, што је потребно извршити термилошко редефинисање циљева, у смислу уважавања достигнутог нивоа имплементације у претходном периоду. Утврђени циљеви СИПА-е, који су детаљно описани у овом документу, уопштене су изјаве о жељеним постигнућима Агенције у наредне три године. У оквиру описа сваког од циљева налазе се „индикатори успјеха” који пружају оквир за будуће дизајнирање прецизнијих стандарда и мјерила за утврђивање остваривања циљева и напредовања у њиховом остваривању. Поред усклађености са изјавама о визији и мисији СИПА-е, наши стратешки циљеви упућују и на претходно препозната кључна питања и пружају основу за формулисање програма и годишњих циљева.

Шести и посљедњи корак подразумијевао је формулисање програма за сваки стратешки циљ. Програми су изјаве о главним приступима или методама за остваривање циљева и рјешавање конкретних питања. Идеје за наведене програме потекле су из претходних процјена околине, вањских интересних група, те унутрашње процјене, а нарочито из предности и слабости утврђених унутрашњом процјеном, као и импликација изјава развијених као дио процјена околине и вањских интересних група. Програми пружају одговор на питање: „На који начин ћемо постићи наш циљ?”.

Дијаграм представља поједностављен приказ нашег процеса стратешког планирања:

1.4. Годишњи оперативни план – имплементација модела стратешког планирања

Стратешки план СИПА-е успоставља основу за припреме и имплементацију годишњег оперативног плана. Годишњи оперативни план садржаће годишње циљеве, који проводе програме садржане у Стратешком плану. Годишњи циљеви су специфичне, конкретне, мјериве изјаве о томе шта треба урадити како би се циљ остварио, најчешће у оквиру једне године (или мање).

Стратешким планом развићемо годишње циљеве који садрже информацију о томе шта ће бити урађено, до када ће бити урађено и ко ће бити носиоци активности (појединац, група, јединица итд.). У оквиру сваког годишњег циља налазиће се најмање један индикатор успјеха како би се измјерио напредак. Индикатори успјеха ће бити усклађени са индикаторима успјеха придруженим сваком стратешком циљу. Периодичним анализирањем индикатора успјеха моћи ћемо пратити напредак у остваривању наших стратешких циљева и дјелотворност наших програма и годишњих циљева. Понекад ће бити потребно ревидирати програме и годишње циљеве унутар планског периода због промјењивих околности.

Радна група се није бавила разрадом програма у смислу израде конкретних пројеката у оквиру којих се имплементира програм, а самим тим и циљеви. У предметном документу дефинисани су индикатори успјеха ради квантитативног и квалитативног праћења имплементације циљева.

Као додатно помоћно средство у имплементацији стратешког плана креираћемо интегрисани систем према којем ће стратешки план постати мјерило напретка у нашој организацији. Посљедично, он постаје систем одговорности и контекст из којег проистичу годишњи циљеви и наше услуге. Ова методологија континуираног праћења и евалуирања, такође ће подстакнути и евалуирање индивидуалног, те резултате организационих јединица унутар СИПА-е.

Значајно је објаснити принципе стратешког планирања свим припадницима Агенције. Морамо створити окружење у којем свако лице, премда није члан Радне групе, може утицати на њен рад, те дати препоруке. Дужност менаџмента и запослених у СИПА-и је да утврде начине на које се остварује сваки од годишњих циљева. Радна група за стратешко планирање сачинила је опште препоруке о могућим правцима дјеловања. Руководство, одбори за оперативно планирање и особље одређују стварне правце дјеловања. Препоруке, повратне информације и уопштено разумијевање неизоставни су елементи сваког од побројаних корака.

Стратешко планирање је сарађивачки и партиципаторски процес. Сви појединци би требали имати удјела и, у идеалним околностима, свако би требао имати осјећај „власништва” над планом. Оваква индивидуална посвећеност омогућиће додатни подстицај процесу имплементације.

Стратешко планирање је кључно за постизање спремности Агенције да ефикасно одговори на безбједносне изазове који се очекују у будућности.

Радна група предлаже да се на нивоу годишњег оперативног плана формира „Одбор за имплементирање пројеката”, наглашавајући потребу за увођењем носилаца програма (програм менаџера), са конкретним задужењима, роковима за реализацију, као и потребу за дефинисањем ко сарађује и које организационе јединице учествују.

2. МИСИЈА АГЕНЦИЈЕ

Наша мисија је ефикасно сузбијање организованог криминала, корупције, тешког финансијског криминала и тероризма, откривање и истраживање кривичних дјела ратних злочина и заштита свједока.

Пружићемо заштиту свим грађанима у БиХ и унаприједити њихов осјећај безбједности и повјерења у безбједносни систем.

Сарађиваћемо са јавношћу и другим агенцијама у спровођењу закона.

Задржатићемо лидерску позицију и остати препознатљив партнер у сарадњи на спровођењу међународних истрага из области организованог криминала.

3. ВИЗИЈА АГЕНЦИЈЕ

Државна агенција за истраге и заштиту, као водећа агенција за спровођење закона у БиХ, у сарадњи са другим агенцијама обезбиједиће највиши квалитет услуга у области безбједности грађана и имовине.

4. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ И ЗАКОНСКИ ОКВИР ЗА ФУНКЦИОНИСАЊЕ СИПА-е

4.1. Надлежности Агенције

Државна агенција за истраге и заштиту основана је 2004. године доношењем Закона о Државној агенцији за истраге и заштиту¹. Овим законом утврђена је надлежност и организација СИПА-е као полицијског органа. СИПА је правно наслиједила Агенцију за информације и заштиту која је основана 2002. године као самостална институција Босне и Херцеговине, одговорна за прикупљање и обраду података од интереса за спровођење међународних и кривичних закона БиХ, као и за заштиту врло важних личности, дипломатско-конзуларних представништава и објеката институција БиХ, те дипломатских мисија које имају мандат у БиХ.

У складу са Законом о Државној агенцији за истраге и заштиту, СИПА је управна организација у оквиру Министарства безбједности БиХ, са оперативном самосталношћу, основана ради обављања полицијских послова, на чијем је челу директор и која се финансира из Буџета институција БиХ и међународних обавеза БиХ. СИПА је прва полицијска агенција која своју надлежност остварује на цијелој територији БиХ.

На сва питања организације и управљања, те друга питања значајна за функционисање СИПА-е као управне организације, као што је доношење Правилника о унутрашњој организацији и других прописа, управни надзор, однос између институција БиХ, те однос према правним и физичким лицима, у мјери у којој нису прописана овим законом, примјењује се Закон о министарствима и другим органима управе БиХ², те Закон о управи БиХ³.

Послови из надлежности СИПА-е су⁴:

1. Спречавање, откривање и истрага кривичних дјела из надлежности Суда БиХ, а посебно организованог криминала, тероризма, ратних злочина, трговине људима и других кривичних дјела против човјечности и вриједности заштићених међународним правом, те тешког финансијског криминала;
2. Прикупљање обавјештења и података о кривичним дјелима из претходне тачке, те праћење и анализа безбједносне ситуације и појава које погодују настанку и развоју криминала;
3. Пружање помоћи Суду БиХ и Тужилаштву БиХ у прикупљању обавјештења, те извршавање налога Суда и главног тужиоца БиХ;
4. Заштита свједока;
5. Спровођење међународних споразума о полицијској сарадњи и других међународних инструмената у њеној надлежности;

¹ Закон о Државној агенцији за истраге и заштиту („Службени гласник БиХ“, бр. 27/04, 63/04, 35/05 и 49/09).

² Закон о министарствима и другим органима управе у Босни и Херцеговини (»Службени гласник БиХ«, бр. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09 и 59/09).

³ Закон о управи („Службени гласник БиХ“, бр. 32/02 и 102/09).

⁴ Због доношења Закона о Дирекцији за координацију полицијских тијела и о агенцијама за подршку полицијској структури Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 36/08), извршене су измјене и допуне Закона о Државној агенцији за истраге и заштиту („Службени гласник БиХ“, број 49/09), којим су из надлежности СИПА-е брисане одредбе које се односе на физичку и техничку заштиту лица, објеката и друге имовине заштићене по овом закону.

6. Криминалистичка експертиза;
7. Остали послови прописани законом и другим прописом.

СИПА обрађује податке и води евиденције у складу са Законом о полицијским службеницима БиХ⁵, Законом о заштити личних података⁶, Законом о заштити тајних података⁷ и другим прописима у БиХ.

4.2. Организациона структура Агенције

Вршење послова из законом дефинисаних надлежности СИПА-е одвија се у оквиру основних организационих јединица које су основане законом и осталих организационих јединица које су успостављене Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији Државне агенције за истраге и заштиту.

Основне организационе јединице Агенције су:

1. Кабинет директора,
2. Криминалистичко-истражно одјељење,
3. Финансијско-обавјештајно одјељење,
4. Центар за истраживање ратних злочина и кривичних дјела кажњивих по међународном ратном и хуманитарном праву,
5. Одјељење за заштиту свједока,
6. Одјељење за унутрашњу контролу,
7. Јединица за специјалну подршку,
8. Служба за оперативну подршку,
9. Служба за администрацију и унутрашњу подршку,
10. Служба за материјално-финансијске послове,
11. Регионална канцеларија Бања Лука,
12. Регионална канцеларија Мостар,
13. Регионална канцеларија Сарајево и
14. Регионална канцеларија Тузла.

Организационе јединице које су наведене у тачкама 2, 3, 5, 6. и 7. основане су Законом о Државној агенцији за истраге и заштиту, док су остале организационе јединице успостављене Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији Државне агенције за истраге и заштиту⁸.

---

⁵ Закон о полицијским службеницима Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 27/04, 63/04, 5/06, 33/06, 58/06, 15/08, 63/08 и 35/09).

⁶ Закон о заштити личних података („Службени гласник БиХ, број 49/06).

⁷ Закон о заштити тајних података („Службени гласник БиХ, број 12/09).

⁸ Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији Државне агенције за истраге и заштиту (Пречишћени текст), број: 17-01-02-1279/06 од 02.10.2006. године и Правилник о измјенама и допунама Правилника о унутрашњој организацији и

Због доношења Закона о Дирекцији за координацију полицијских тијела и о агенцијама за подршку полицијској структури Босне и Херцеговине, извршене су измјене и допуне Закона о Државној агенцији за истраге и заштиту, којим су из надлежности СИПА-е брисане одредбе које се односе на физичку и техничку заштиту лица, објеката и друге имовине заштићене по овом закону, а брисано је и Одјељење за обезбјеђење личности и објеката као основна организациона јединица која је обављала наведене послове и задатке. Међутим, и након ступања на снагу наведених закона, Одјељење за обезбјеђење личности и објеката, у оквиру послова из своје надлежности, функционисало је у пуном капацитету у саставу СИПА-е, све до ступања на снагу Одлуке о преузимању послова, објеката, средстава за рад и запослених између Министарства безбједности БиХ, Државне агенције за истраге и заштиту и Дирекције за координацију полицијских тијела Босне и Херцеговине⁹, односно до 31.12.2010. године.

4.3. Ситуираност СИПА-е у односу на извршну и законодавну власт у БиХ

Законска рјешења која се односе на ситуираност СИПА-е у односу према извршној, законодавној и судској власти у БиХ поприлично су оскудна.

У односу према судској власти на нивоу БиХ СИПА има законску обавезу пружање помоћи Суду БиХ и Тужилаштву БиХ у прикупљању обавјештења, те извршавање наредби Суда БиХ и главног тужиоца БиХ.

У односу према Министарству безбједности БиХ, у оквиру којег СИПА дјелује као управна организација, ситуација није потпуно дефинисана, нпр. Министарство би требало да пружи упутства и да надгледа управне органе под својом надлежношћу (између осталих и СИПА-у), али је истовремено законом прописана оперативна самосталност тих органа. У том смислу тренутни законски оквир остаје недоречен у погледу сљедећих питања:

- У којим случајевима и на који начин се очекује да Министарство безбједности да упутства?
- У којим случајевима и на који начин Министарство безбједности врши политички надзор и контролу?
- По којим питањима и на који начин су управни органи одговорни Министарству безбједности (од СИПА-е се само у два случаја захтијева да консултује Министарство безбједности: у случају набавке оружја и других материјалних средстава и у случају обуке).

Остали односи и ситуираност СИПА-е у односу на извршну власт, односно на Министарство безбједности и Савјет министара БиХ, огледају се у сљедећем:

- Савјет министара именује директора и замјеника директора СИПА-е;

систематизацији Државне агенције за истраге и заштиту, број: 17-10-02-949/07 од 25.10.2007. године.

⁹ Одлука о преузимању послова, објеката, средстава за рад запослених између Министарства безбједности Босне и Херцеговине, Државне агенције за истраге и заштиту и Дирекције за координацију полицијских тијела Босне и Херцеговине, ВМ број 258/10 од 14.09.2010. године.

- Савјет министара доноси одлуку о успостављању нових регионалних канцеларија СИПА-е;
- Савјет министара даје сагласност на Правилник о унутрашњој организацији СИПА-е;
- Директор је за свој рад и рад СИПА-е, те за ситуацију на подручјима из надлежности СИПА-е одговоран министру безбједности БиХ (у даљем тексту: министар) и Савјету министара БиХ;
- Директор подноси извјештаје о раду СИПА-е министру;
- Директор израђује годишњи план рада према смјерницама предсједавајућег Савјета Министара БиХ, те годишњи буџет СИПА-е и предлаже их министру, који их просљеђује Савјету министара БиХ;
- Директор има законску обавезу подношења годишњег извјештаја о раду и ситуацији на подручјима из надлежности СИПА-е министру, који га просљеђује Савјету министара БиХ, те посебних извјештаја по потреби или на захтјев министра;
- Директор подноси извјештај Парламентарној скупштини БиХ, Савјету министара БиХ и Предсједништву БиХ, на њихов захтјев.

У односу на законодавну власт у БиХ, СИПА углавном има индиректне односе који се проводе преко Министарства безбједности БиХ. У том смислу, као што је већ речено, директор СИПА-е је у обавези да на захтјев Парламентарне скупштине БиХ истој подноси извјештај.

Одређене надлежности које се односе на безбједност, а самим тим и у односу на СИПА-у, има и Заједничка комисија за одбрану и безбједност БиХ, која представља заједничко и стално тијело Парламентарне скупштине БиХ. Ова комисија, између осталог, има надлежност да разматра и прати спровођење безбједносне политике БиХ, разматра извјештаје Министарства безбједности БиХ и других извршних тијела која се баве питањима из области безбједности и о томе извјештава Парламентарну скупштину БиХ, разматра извјештаје о ревизији институција из области безбједносне политике БиХ, те разматра и друга питања из области безбједности БиХ.

4.4. Сарадња Агенције са другим институцијама

Чланом 21. Закона о Државној агенцији за истраге и заштиту дефинисана је службена сарадња СИПА-е са другим институцијама у смислу пружања међусобне помоћи за обављање послова из надлежности СИПА-е. У том смислу органи управе и друга тијела, службе и друге институције у БиХ, ентитетска и кантонална министарства унутрашњих послова, царинске и пореске власти, финансијска полиција, тијела за везу са Интерполом, надлежна тијела Брчко Дистрикта и друга одговорајућа тијела дужни су сарађивати са СИПА-ом и на њен захтјев пружити јој помоћ у обављању послова из њене надлежности, те координирати дјелатности из своје надлежности, у складу са законом и другим прописима о заштити извора, метода и осталих нејавних информација. Такође, истим чланом је прописано да је СИПА дужна сарађивати и пружити помоћ наведеним тијелима на њихов захтјев.

Начин пружања помоћи дефинисан је законом, а све што није обухваћено законом уређује се међусобним споразумима. У том смислу, СИПА је, осим са полицијским

агенцијама, потписала више меморандума о сарадњи са релевантним институцијама у БиХ, а између осталих 2005. године потписан је и Меморандум о разумијевању између Министарства безбједности БиХ и Министарства цивилних послова, Државне агенције за истраге и заштиту и Дирекције за имплементацију система за заштиту личних података грађана о изради софтвера за спречавање прања новца за Финансијско-обавјештајно одјељење у склопу Државне агенције за истраге и заштиту.

Поред наведеног меморандума, СИПА је потписала и меморандум са Пореском управом РС, Пореском управом ФБиХ и Брчко Дистрикта и са полицијским органима у БиХ, о координацији обавјештајних, безбједносних и полицијских активности, те Меморандум о размјени обавјештајних података у вези са кривичним дјелима са наведеним институцијама. Меморандуми су наведени у дијелу који се односи на сарадњу СИПА-е са полицијским агенцијама у БиХ.

У претходном периоду СИПА је остварила значајну сарадња са Агенцијом за идентификациона докумената, евиденцију и размјену података БиХ (IDDEEA), што је од посебне важности у дијелу који дефинише Закон о програму заштите свједока у БиХ, гдје је прописана обавеза јавних служби да на захтјев Одјељења за заштиту свједока, лицима под заштитом и полицијским службеницима, издају или привремено мијењају потврде или друге документе неопходне за стварање или одржавање привремено измијењеног идентитета. Међутим, још увијек није могуће извршити промјену идентитета лица у Програму заштите свједока и полицијских службеника ангажованих на овим пословима, иако је неупитно постојање законског основа за извршавање ове мјере.

4.5. Међународна сарадња

Међународна полицијска сарадња, односно њени различити аспекти, дефинисани су чл. 3, 13. и 23. Закона о Државној агенцији за истраге и заштиту и чл. 53, 54. и 55. Закона о Спречавању прања новца и финансирања терористичких активности. Будући да су послови из надлежности СИПА-е спречавање, откривање и истрага кривичних дјела из надлежности Суда Босне и Херцеговине, а посебно: организованог криминала, тероризма, ратних злочина, трговине људима и других кривичних дјела против човјечности и вриједности заштићених међународним правом, те тешког финансијског криминала, другим ријечима, кривичних дјела са предзнаком „међународни“ које је немогуће ријешити унилатерално, ослањајући се искључиво на властите капацитете, међународна полицијска сарадња добија још већи значај.

Глобализација у савременом свијету доноси нове облике интеракције из свих сфера живота и рада који „ломе“ традиционалне границе националних држава и директно доводи до безбједносних импликација, с једне стране, и потребе за интеграционим облицима сарадње, с друге стране. Вишедимензионални облици и форме организованог и транснационалног криминала условљавају нови системски приступ у благовременом и ефикасном одговору на растуће пријетње и нове облике криминалних активности. Простор БиХ је веома интересантан са становишта извршавања незаконитих дјела од стране транснационалних криминалних организација, са веома наглашеним симбиотичким везама

које остварују са домаћим криминалним групама и које директно утичу на општу безбједносну ситуацију.

Будући да је међународна службена сарадња у изворној надлежности државних институција, а да је Државна агенција за истраге и заштиту водећа полицијска агенција у БиХ, произилази да је полицијска службена сарадња, како међународна, тако и међуагенцијска, један од најзначајнијих аспеката рада Агенције. Поред тога, послови из надлежности Агенције су у вези са спречавањем, откривањем и истрагом најтежих облика кривичних дјела, заснованих на међународним и организованим принципима, што условљава неопходност успостављања унифицираних механизма који, поред размјене информација, морају укључивати оперативне и стратешке аспекте изражене кроз форму билатералне, регионалне и мултилатералне службене сарадње.

5. СТРАТЕШКО ОКРУЖЕЊЕ КОЈЕ УТИЧЕ НА РАД СИПА-е

5.1. Безбједносна политика БиХ

Безбједносна политика БиХ је документ који дефинише дугорочну и кохерентну стратегију, која даје оквир и смјернице за изградњу система и свих механизма нужних за дјелотворно дјеловање сектора безбједности. Безбједносна политика БиХ има велики утицај на рад СИПА-е, односно на њено стратешко планирање. Циљевима који се односе на безбједносну политику предвиђа се успостављање и развој институција система безбједности способних да одговоре на све ризике и пријетње основним вриједностима и интересима БиХ. У вези с тим, у оквиру унутрашње политике наводи се да ће субјекти безбједносног система БиХ своје дјеловање усмјерити посебно на борбу против тероризма, организованог криминала и корупције, против илегалних миграција и трговине људима.

У дијелу који се односи на остваривање циљева унутрашње безбједности овај документ предвиђа укључивање у регионалне и евроатланске иницијативе, те испуњавање обавеза из међународних уговора, што ће допринијети да се дјелатност тијела и служби које проводе унутрашњу политику БиХ, стално усклађује са европским стандардима.

У оквиру вањске политике Босна и Херцеговина има истовјетно стајалиште као и Европска унија у подручјима забране развоја, производње, складиштења и употребе хемијског оружја, свеобухватне забране нуклеарних експеримената, контроле оружја за масовно уништавање и сл. Босна и Херцеговина је прихватила Кодекс понашања ЕУ у погледу извоза оружја и уградила га у своје законодавство и потписница је већине постојећих међународних споразума и уговора о неширењу оружја за масовно уништење. Босна и Херцеговина промовише Програм акције о незаконитој трговини лаким наоружањем на регионалном нивоу у оквиру OESS-а.

5.2. Процес стабилизације и придруживања са ЕУ

Босна и Херцеговина је потенцијални кандидат за чланство у Европску унију и као таква учествује у Процесу стабилизације и придруживања. Споразум о стабилизацији и придруживању (SAA) између БиХ и ЕУ потписан је у јуну 2008. године и ратификовале су га све државе чланице ЕУ. Пред Босном и Херцеговином је велики број изазова и задатака које је потребно реализовати како би приступила Европској унији. У Извјештају Европске уније о напретку који је Босна и Херцеговина постигла у 2011. години прецизиране су области у којима је потребно уложити додатне напоре како би се постигли задовољавајући резултати. Додатни напредак неопходан је у сљедећим областима које имају везе са дјелокругом рада и надлежностима Државне агенције за истраге и заштиту:

Организовани криминал. Организовани криминал данас представља једну од највећих пријетњи безбједности грађана свих држава свијета. Као друштвено негативна појава, организовани криминал има способност да се прилагођава конкретној друштвено-политичкој и економској ситуацији, не само унутар једне земље, него и на међународном плану.

Организовани криминал се не испољава у свим земљама у истим облицима и са истим интензитетом, већ су и облик и интензитет испољавања адекватни постојећим друштвеним

односима и повољним условима за одговарајуће видове криминалне дјелатности. Стога у нашој земљи треба тражити облике организованог криминала који су условљени постојећим друштвеним односима.

Организовани криминал, углавном у тежим појавним облицима, све више се испољава у међународним размјерама, па његово успјешно спречавање и откривање подразумијева и одговарајуће међународне мјере. Против организованог криминала борба може бити ефикасна једино ако се реално сагледа његово право мјесто у друштвено-економском и политичком систему земље и ако сви надлежни органи са државом на челу дјелују организовано, са јасном представом да се не ради о појединачним криминалцима, већ да су у питању облици организованог криминала који имају своје коријене управо у том систему и да је у тој борби нужно суочавање са свим његовим елементима.

У Босни и Херцеговини постоји одређена некоординација и проблеми у спровођењу истрага зато што не постоји међусобна сарадња агенција за спровођење закона, па се врло често дешавају тзв. "паралелне истраге", што умањује ефикасност агенција приликом реализације конкретних мјера и радњи. За ефикасну борбу против организованог криминала потребна је континуирана сарадња агенција за спровођење закона на свим нивоима, као и сарадња са осталим међународним институцијама.

Државна агенција за истраге и заштиту у протеклом периоду остварила је значајну сарадњу са OLAF-ом (Канцеларија Европске комисије за спречавање кривотворења новца, прања новца, превара и сл), као и са EUROPOL-ом, који је дао значајан допринос приликом откривања и истраживања одређених криминалних дјелатности. У оквиру регионалне сарадње Државна агенција за истраге и заштиту постигла је завидне резултате, будући да су активности свих полицијских агенција у региону спровођене координирано, јер једна организована криминална група не дјелује на подручју само једне земље, него прелази регионалне границе.

Да би се у борби против организованог криминала превазишле националне границе, потребно је ојачати полицијске капацитете у материјалном и техничком смислу. Поред наведеног, потребно је извршити и специјализацију полицијских капацитета, будући да недостатак одређених ресурса ограничава ефикасност истрага.

Свјесна чињенице да је поред националне безбједности од пресудног значаја регионална и глобална безбједност, Босна и Херцеговина је одлучна у намјери да стратешким приступом и уз помоћ међународне заједнице, усаглашеним и координираним дјеловањем законодавне, судске и извршне власти, развије националне капацитете и потенцијале за ефикасну борбу против свих облика организованог криминала, а посебно против различитих облика коруптивног дјеловања и утицаја његових носилаца у структурама свих нивоа власти.

Борба против корупције. Босна и Херцеговина је направила мали напредак у области борбе против корупције. Напредак у овој области представља усвајање нове Стратегије за борбу против корупције 2009-2014, као и Акционог плана. Међутим, потребно је уложити додатне напоре у овој области. У спровођењу активности које се односе на корупцију из Стратегије за борбу против организованог криминала и корупције 2006-2009 године

постигнути су ограничени резултати. Не спроводе се ефикасне истраге и процесуирање осумњичених у случајевима корупције „високог нивоа“. Слаба координација у спровођењу активности које се односе на борбу против корупције на државном нивоу још увијек је проблем. Посебна истражна средства примјењива на случајеве корупције не користе се ефикасно, а и сарадња између полиције и тужиоца мора бити унапријеђена. Корупција у Босни и Херцеговини и даље је озбиљан проблем, посебно унутар владиних и других државних и ентитетских структура.

Тероризам. У периоду 2009-2011 године донесена је и усвојена Стратегија Босне и Херцеговине за превенцију и борбу против тероризма 2010-2013, те је на основу исте сачињен Акциони план Агенције за имплементацију и спровођење поменуте стратегије.

Такође, извршене су измјене и допуне Закона о кривичном поступку Босне и Херцеговине, тако да је члану 201. (Тероризам) придодат члан 202. а) – (Јавно подстицање на терористички акт), члан 202. б) – (Врбовање ради терористичких активности), члан 202. ц) – (Обука за извођење терористичких активности) и 202. д) – (Организовање терористичке групе), као и Закона о кривичном поступку Босне и Херцеговине, члан 139. став 2) (Лишење слободе и задржавање), гдје се лице може задржати 72 сата, након чега се спроводи тужиоцу, а исти олакшавају рад у области борбе против тероризма.

Кадровско попуњавање Одсјека за борбу против тероризма и трговине АБХО је окончано.

У циљу побољшања размјене информација и сарадње са другим надлежним институцијама, Агенција је узела активно учешће у успостављању и раду Ударне, односно Оперативне групе за борбу против тероризма и то тако што је за рад у Оперативној групи номинувала пет својих службеника, те обезбиједила просторије за смјештај и другу материјално-техничку подршку.

Интензивирани су активности на међународној сарадњи у борби против тероризма и учествовало се у заједничком раду, као што је у SECI центру (SELEC) у оквиру Групе за антитероризма - Подгрупе за мало и лако наоружање. Такође, полицијски службеници који раде на овим пословима учествовали су у пројекту „Заједнички истражни тимови“ у оквиру Конвенције за полицијску сарадњу земаља Југоисточне Европе.

Прање новца и финансирање терористичких активности. Босна и Херцеговина је у области прања новца постигла одређени напредак. Током 2011. године у законску процедуру упућене су Измјене и допуне Закона о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности. Измјенама и допунама Закона предвиђено је формирање финансијско-обавјештајне јединице као самосталне агенције административног типа у БиХ.

Посебни одбор стручњака Савјета Европе MONEYVAL задужен за прањење спровођења мјера за спречавање прања новца и финансирања тероризма на 35. пленарној сједници 11.04.2011. године усвојио је Извјештај о напретку у оквиру 3. круга евалуације за БиХ, који је сачињен на основу посјете тима стручњака MONEYVAL-а Босни и Херцеговини 2009. Године. Тим MONEYVAL-а је у контактима с представницима

државног и приватног сектора прикупљао податке о усклађености БиХ легислативе и праксе на подручју спречавања прања новца и финансирања терористичких активности, процјењујући степен прилагођавања FATF-овим препорукама.

Електронски систем извјештавања о трансакцијама који је у досадашњем раду укључивао само банкарски сектор, од почетка 2011. године прилагођен је и за друге обвезнике из небанкарског сектора, чиме су створене претпоставке за њихово повезивање на јединствени информатички систем на државном нивоу.

У дијелу који се односи на спровођење релевантних специјалистичких обука за службенике који раде на специфичним пословима из ове области, спроведене су одређене активности, али потребно је ставити акценат на посебне истражне технике, кориштење опреме и информационих алата.

Поред наведеног, потребно је значајно унаприједити сарадњу између Финансијско-обавјештајног одјелења и ентитетских агенција за спровођење закона, као и побољшати квалитет размјене информација међународном сарадњом путем Егмонт система.

Такође, потребно је имплементирати превентивне и надзорне мјере, те проширити исте на небанкарске финансијске институције и посреднике.

Босна и Херцеговина треба окончати усклађивање свог законодавства са Конвенцијом Савјета Европе о прању новца, тражењу, пљенидби и одузимању добити стечене криминалним радњама. Управљање одузетом имовином још увијек није усклађено унутар државе. Законодавство се разликује на државном и ентитетском нивоу, и још увијек није усклађено са међународним стандардима.

За разлику од прања новца којем увијек претходи нека незаконита радња, тероризам може бити финансиран из прихода легалних активности (хуманитарне организације, разна удружења, донације). Ова околност увелико отежава откривање финансирања терористичких активности, тим више што су износи трансакција којима се тероризам финансира често мањи од износа прописаног за пријаву Финансијско-обавјештајном одјелењу. Зато мјере које се предузимају ради спречавања прања новца нису довољне у борби против финансирања терористичких активности, већ морају бити допуњене посебним мјерама које прописују надлежни међународни органи.

Да би се постигао стални напредак у овој области и бољи резултати, потребно је, између осталог, ојачати и административне капацитете, ефикасно спроводити законски оквир и подизати свијест о негативним учинцима и опасностима од прања новца и финансирања терористичких активности на укупна друштвено-економско-социјална кретања Босне и Херцеговине и њене грађане.

Трговина наркотицима. Босна и Херцеговина је, прије свега, транзитно и дестинацијско подручје трговине наркотицима и налази се на тзв. “балканској рути” трговине дрогама. Може се рећи да је углавном транзитно подручје кријумчарења синтетичких дрога и кокаина са запада, те хероина и продуката канабиса са истока. Наравно, одређене количине хероина и марихуане остају на подручју БиХ за потребе домаћег нарко тржишта, док се

знатно мања количине кокаина у односу на хероин распарчава по већим центрима у БиХ са богатијом клијентелом. Најприсутнија дрога и даље је марихуана, али су у одређеним количинама присутне и остале опојне дроге, а прије свега синтетичке дроге.

Савјет министара БиХ, на приједлог Министарства безбједности БиХ, на 99. сједници одржаној 24.9.2009. године, донио је Одлуку о усвајању Државног акционог плана борбе против злоупотребе опојних дрога у БиХ 2009-2013. Акциони план је објављен у „Службеном гласнику БиХ” број: 08/10, од 2.2.2010. године, а за његову имплементацију, као одговорна институција, задужен је Одсјек за сузбијање злоупотребе опојних дрога Министарства безбједности БиХ.

На нивоу БиХ успостављене су посебне кровне и свеобухватне институције за борбу против злоупотребе опојних дрога (Комисија за сузбијање злоупотребе опојних дрога), те имплементирани друге зацртане активности у складу са Законом о спречавању злоупотребе наркотика и њихових прекурсора, те Националном стратегијом за контролу, превенцију и сузбијање дрога 2009-2013 и Акционим планом.

Основни проблем представља што није успостављена Канцеларије за дроге на нивоу БиХ, будући да се ова канцеларија наводи као једна од одговорних институција у свим проведеним активностима у овој области. Ова канцеларија је замишљена као стручно тијело које окупља мултидисциплинарни тим стручњака који је задужен за координацију и надзор над свим активностима предвиђеним Стратегијом и Акционим планом, као и за стручне консултације и помоћ свим институцијама које су задужене за посебне активности предвиђене Акционим планом, а нарочито у областима превенције, лијечења, рехабилитације и ресоцијализације, едукације, статистике и истраживања, те евалуације. Покренуте су активности за њено формирање, тако да је успостављење исте предвиђено Државном стратегијом и Државним акционим планом. Формирање ове канцеларије предвиђено је и у Приједлогу закона о измјенама и допунама Закона о спречавању и сузбијању злоупотребе опојних дрога, који је у процедури усвајања.

У претходном периоду усвојене су Измјене и допуне Закона о превенцији и забрани злоупотребе опојних дрога, као и Правилник за уништавање заплијењених дрога.

Министарство безбједности је успоставило базу података о кривичним дјелима која су у вези са злоупотребом дрога, која је доступна на већини граничних прелаза. Одређени напредак је постигнут у прикупљању информација, у складу са стандардима Европског центра за мониторинг над дрогама и зависности о дрогама (EMCDDA). Такође, покренуте су активности на спровођењу тестирања возача на злоупотребу опојних дрога, као и на увођењу обавезе спровођења квантитативних токсиколошких анализа тјелесних течности и ткива живих људи, као и умрлих на психоактивне супстанце, те вођење морталитетних статистика успостављањем токсиколошких лабораторија. У одређеној мјери спроводе се активности на пружању подршке савјетовалиштима и лабораторијама за дијагностиковање инфективних болести, као и активности подјеле/замјене стерилних шприца и игала.

На државном нивоу није успостављена евиденција о одузетим количинама опојне дроге, новчаним средствима и другој имовини која потиче из недопуштеног промета

опојним дрогама. У наредном периоду потребно је успоставити јединствену и транспарентну процедуру складиштења и уништавања заплијењених дрога.

Трговина људима. Трговина људима означава врбовање, транспорт, пребацивање, давање уточишта или прихват лица употребом силе или других средстава принуде, отмице, преваре, обмане, злоупотребе овлаштења или положаја или злоупотребе туђе немоћи или давањем или примањем исплата или повластица како би се прибавила сагласност лица које контролише друго лице у сврху експлоатације. Трговина људима је облик криминала који се прилагођава систему и кроз праћење акција органа власти. Иако проблем трговине људима није више тако евидентан као ранијих година и број регистрованих случајева је много мањи у односу на ранији период, то не значи да је овај феномен у потпуности под контролом. Подаци којима се располаже указују да су трговци људима промијенили “модус операнди”. Расположиве индиције указују да се најраширенији облик трговине људима у сврху сексуалне експлоатације сада све више одвија у приватним становима и кућама, а жртве се наручују путем телефона и дају у “најам” на договорено вријеме. За разлику од рација по угоститељским објектима као што су ноћни барови, које су раније биле честе, због прикривености ових активности сада је много теже откривање, расвјетљавање и документовање ове врсте криминала.

Сарадња Босне и Херцеговине са Међународним судом за ратне злочине почињене на подручју бивше Југославије (МКСЈ). У септембру 2005. године потписан је Меморандум о разумијевању између Тужилаштва Међународног кривичног суда за бившу Југославију и Тужилаштва Босне и Херцеговине – Посебно одјељење за ратне злочине”, ради остваривања што ефикаснијег рада Одјељења за ратне злочине Тужилаштва Босне и Херцеговине у процесуирању предмета ратних злочина, уз подршку и помоћ Тужилаштва МКСЈ.

Наведеним меморандумом потписнице регулишу међусобну сарадњу у погледу захтјева за помоћ, приступа документима, приступа изјавама свједока, контакта са свједоцима и свједоцима за које постоје заштитне мјере, приступа извјештајима, вјештацима итд.

Тужилаштво МКСЈ и Тужилаштво БиХ остварују добру сарадњу у кривичном процесуирању предмета ратних злочина и честе контакте и комуникацију у вези са радом на предметима ратних злочина. С тим у вези, и канцеларије официра за везу са Хашким трибуналом одговарају на све постављене захтјеве Тужилаштва и остварују пуну подршку у раду Трибунала.

Оваква сарадња треба бити настављена и у будућности, али узимајући у обзир чињеницу да предстоји затварање Хашког трибунала, превасходно треба радити на доброј сарадњи и комуникацији на унутрашњем плану и са сусједним земљама по питању рјешавања ратних злочина.

СИПА остварује добру сарадњу са Тужилаштом МКСЈ и Тужилаштом БиХ, а циљ је да и у наредном периоду остварује што ефикаснију сарадњу. У наредном периоду потребно је уложити веће напоре и отклонити правне препреке са сусједним земљама за изручење лица која су починила кривична дјела, јер правне препреке које се односе на

изручење у Закону о кривичном поступку БиХ и даље ометају напоре у процесуирању предмета ратних злочина.

5.3. Реформа правосуђа

Устав БиХ¹⁰ прописује да је БиХ демократска држава која функционише у складу са владавином права и обавезује државне и ентитетске органе власти да осигурају највиши ниво поштивања међународно признатих људских права и темелних слобода. Постизање ових циљева зависи од јаког, ефикасног, непристрасног и независног правосуђа.

Реформа правног система у БиХ брзо се развијала у протеклим годинама, усвајањем нових закона о кривичном поступку на државном и ентитетском нивоу, успостављањем Високог судског и тужилачког савјета, као и опсежним реструктурисањем судова.

Упркос великим помацима у реформи кривичног законодавства, још увијек се ради на реформисању правосуђа у шта су активно укључени и међународни фактори. Ово се посебно односи на област посматрања судских процеса, спровођење реформе кривичног поступка, процесуирање ратних злочина пред домаћим судовима, питања приступа правосудном систему, област информисања јавности од стране тужилаца о предметима у вези са ратним злочинима, те реформу кривично-поправних установа.

Циљ реформи је да се обезбиједи да:

- сви, без обзира на статус, буду једнаки пред законом;
- закони буду у складу са Уставом БиХ и међународним инструментима за заштиту људских права и да спровођење закона буде у складу са међународним обавезама БиХ;
- дјеловање правосуђа буде ослобођено уплитања са стране, као и притиска од интервенције;
- сви имају једнак приступ правосудном систему, како би се утврдила њихова права и обавезе, те да правни лијекови, који су им доступни, буду дјелотворни;
- права оптуженог на правично суђење, у складу са међународним стандардима, буду поштивана, тако да пресуде буду неспорне.

У јуну 2011. године покренут је структурални дијалог о правосуђу између ЕУ и Босне и Херцеговине. Овај дијалог је покренут у оквиру процеса стабилизације и придруживања, како би се олакшала ревизија законодавства и функционисања институција у складу са одговарајућим европским стандардима, те да би се обезбиједио независан, ефикасан, непристрасан и одговоран правосудни систем који обезбјеђује владавину права у БиХ.

---

¹⁰ Устав Босне и Херцеговине (Општи оквирни споразум за мир у БиХ, Анех 4.) и Амандман И на Устав Босне и Херцеговине («Службени гласник БиХ», број 25/09).

Све су чешћи захтјеви и потреба за формирањем врховног суда БиХ, што би значајно допринијело уједначавању судске праксе на цијелом подручју БиХ.

Свакако да треба узети у обзир и престанак мандата МКСЈ у скорије вријеме, јер је Савјет безбједности Уједињених нација усвојио Резолуцију 1966 (2010), којом МКСЈ мора довршити све преостале предмете до 31. децембра 2014. године.

Мандат међународних тужилаца ангажованих у посебном Одјеку за ратне злочине Тужилаштва БиХ, у складу са одлуком високог представника, истиче 31.12.2012. године.

Агенција ће благовремено одговорити на сваку појединачну фазу реформе правосуђа, адекватним реорганизовањем ради прилагођавања реформама, обукама кадрова и опремањем, као и предлагањем неопходних законских и подзаконских прописа. Такође, настојаће да се у наредном периоду у процесу реформе правосуђа БиХ унаприједи комуникација, координација и сарадња између различитих државних институција, прије свега између Суда БиХ, Тужилаштва БиХ и СИПА-е, а све ради успостављања ефикасног правосудног система у БиХ.

5.4. Реформа јавне управе

Циљ Стратегије реформе јавне управе је реформисање јавне управе у БиХ ради постизања значајног унапређења управе у БиХ. Реформа представља предуслов за интеграцију БиХ у Европску унију, која управне капацитете, као и способност усвајања и спровођења основних прописа Европске уније (*Acquis communautaire*) сматра главним условом за чланство у Европску унију.

Реформа захтијева унапређење општих управних капацитета путем реформе основних хоризонталних система и управљачких структура као што су:

- капацитети доношења политике и координације,
- јавне финансије,
- људски потенцијали,
- управни поступак,
- институционална комуникација и
- информационе технологије.

Стратегијом се, такође, дају конкретна усмјерења у смислу стварања кохерентнијих управних структура у оквиру и између различитих нивоа управе, те у смислу управљања промјеном како би се остварили постављени циљеви у сваком сектору.

Реформа јавне управе одвија се у три фазе, од којих трећа фаза обухвата период од јануара 2011. до краја 2014. године и односи се на испуњавање дугорочних циљева. У овој фази процес европских интеграција захтијеваће све више стандарде јавне управе. Циљ Босне и Херцеговине је да постигне ниво квалитете европског управног простора до краја 2014. године, да испоштује заједничке стандарде држава чланица ЕУ и да проведе *Acquis*. Како би испунила ове захтјеве, БиХ ће извршити процјену спровођења активности из

претходног периода, а планираће и нове активности у кључним областима реформе управе, између осталог, у областима гдје није постигнут задовољавајући напредак.

СИПА је, свакако, дио јавне управе и укључена је у реформе које се одвијају у овом подручју. Формирање СИПА-е, такође је дио реформских захтјева јавне управе, посебно њено ситуирање у оквир Министарства безбједности БиХ као управне организације са оперативном самосталношћу. Познато је да је од 2002. до 2004. године дјеловала Агенција за информације и заштиту која је имала статус самосталне управне организације. И у наредном периоду СИПА ће прилагођавати своју организацију и структуру реформским захтјевима из Стратегије реформе јавне управе у БиХ.

5.5. Процес придруживања НАТО савезу

Безбједност Босне и Херцеговине повезана је са безбједношћу и перспективама непосредног окружења, регије, Европе и међународне заједнице у цијелини. Полазећи од потребе за очувањем трајног мира, безбједности и стабилног демократског и свеукупног државног развоја, као и потребе за укључивањем БиХ у савремене европске, политичке, економске и безбједносне интеграционе токове, БиХ је приступање евроатлантским интеграционим процесима утврдила као један од приоритета вањске политике. Босна и Херцеговина је прихвата концепт колективне војне безбједности као основу дугорочне војне стратегије. Кључни елемент за остваривање неупитне колективне војне безбједности БиХ је постати чланицом НАТО-а, јер у том случају њен суверенитет и територијални интегритет гарантује и цијели Савез, како је дефинисано Вашингтонским споразумом. Предсједништво БиХ је ради тога изјавом из 2001. године исказало политичку вољу за чланство у евроатлантске безбједносне структуре.

Пријемом у НАТО програм „Партнерство за мир“ (PfP), БиХ је исказала да је одлучна да што брже постигне потпуну интероперативност у свим сегментима са свим земљама чланицама НАТО-а. БиХ ће наставити са Процесом планирања и ревизије (PARP), активно учествовати у консултацијама са НАТО савезом кроз модалитете сарадње „Интензивирање дијалога“, те имплементирати одредбе IPAP-а (БиХ - НАТО Индивидуални партнерски акциони план), а све ради што бржег уласка у Акциони план за партнерство (MAP) и у коначници у пуноправно чланство у НАТО савез. Наиме, НАТО програм „Партнерство за мир“ располаже врло корисним алатима и механизмима који помажу земљама учесницама Програма да постигну циљеве изражене у Презентационом документу при приступању Партнерству за мир. Један од тих докумената је и IPAP – Индивидуални акциони план партнерства који прецизира акције и активности које се намјеравају предузети ради испуњавања услова за улазак у НАТО. Када БиХ испуни све захтјеве НАТО-а и стекне услове да постане кредибилан кандидат за чланство у НАТО, приступиће програму „Membership Action Plan“ (Акциони план за чланство) који је највиши степен партнерства и посљедња степенница пред пуноправно чланство у НАТО.

У складу са стратешким опредјељењем БиХ за пуноправно чланство у НАТО-у, као и одлуком Предсједништва БиХ о продубљивању сарадње са НАТО-ом на нивоу IPAP-а, успостављен је НАТО Координациони тим Савјета министара БиХ (НАТО КТ) са задатком интересорне сарадње министарстава и институција БиХ како би се осигурала ефективна

имплементација IPAP-а. NATO КТ састоји се од представника свих државних министарстава и институција, а у раду NATO КТ редовно учествују и представници Заједничке комисије за одбрану и безбједност Парламента БиХ, као и представник NATO штаба у Сарајеву. NATO КТ ће у наредном периоду радити на даљем осигурању интересорне сарадње и координације активности министарстава и институција БиХ, као и на унапређењу те сарадње.

IPAP је механизам сарадње између NATO савеза и партнерске земље. Области сарадње су много шире од сфере одбране, а њихов циљ је продубљивање међусобне сарадње и спровођења реформских процеса у партнерској земљи, неопходних за улазак у европске и евроатлантске интеграције. IPAP обухвата све значајније области друштвеног живота, а IPAP презентациони документ има 4 поглавља, и то:

1. Политичка и безбједносна питања;
2. Одбрамбена и војна питања;
3. Јавна дипломатија, управљање кризама и планирање одговора на ванредне ситуације;
4. Административна питања, питања безбједносне заштите и ресурса.

Презентациони документ IPAP-а представља сублимацију активности и циљева које партнерска земља планира спровести у том правцу током двогодишњег периода.

У БиХ – NATO Индивидуалном партнерском акционом плану – IPAP за период од 2011. до 2013. године у поглављу И које се односи на политичка и безбједносна питања, наведене су области и активности које је неопходно реализовати ради унапређења сарадње са европским и евроатлантским институцијама, а које су у директној вези са пословима из надлежности Државне агенције за истраге и заштиту – СИПА:

Борба против организованог криминала. Континуиране активности у области борбе против свих видова организованог криминала један су од кључних приоритета БиХ. У том контексту БиХ је усвојила Стратегију за борбу против организованог криминала (за период од 2009. до 2012. године), те Акциони план за спровођење Стратегије којим су детаљно разрађене мјере, рокови, индикатори спровођења и институције надлежне за реализацију мјера. Акционим планом размотрен је превентивни и репресивни облик борбе против организованог криминала, као и одузимање имовине стечене извршењем кривичног дјела.

У оквиру наведеног, предузимаће се активности предвиђене Акционим планом Стратегије за спречавање прања новца и финансирања терористичких активности (2009-2013). За прање имплементације наведене стратегије задужена је Радна група институција БиХ за спречавање прања новца и финансирања терористичких активности. Прање спровођења Стратегије за борбу против организованог криминала, као и извјештавање Савјета министара БиХ о наведеном, биће једна од обавеза Радне групе за израду Акционог плана за спровођење Стратегије БиХ за борбу против организованог криминала (2009-2012).

Борба против трговине људима и илегалних миграција. БиХ ће и у периоду 2011-2013 године наставити активну борбу против трговине људима и илегалних миграција. У том смислу, веома је значајно спровођење државног Акционог плана за борбу против трговине људима који предвиђа многе активности на превенцији, заштити жртава трговине људима и гоњењу трговаца људима. Такође, веома је значајна едукација из области трговине људима и управљања илегалним миграцијама, поготово у области примјене новог законодавства и међународног права. Осим наведеног, требало би додатно унаприједити сарадњу између институција у БиХ, али и између БиХ и земаља региона и Европе.

Борба против тероризма. БиХ је определијелена за јачање капацитета за борбу против тероризма. У оквиру тога, Савјет министара БиХ је на 116. сједници одржаној 9.3.2010. усвојио нову Стратегију БиХ за превенцију и борбу против тероризма 2010-2013. У складу са обавезама из Стратегије, надлежне институције, укључујући и СИПА-у, донијеле су своје акционе планове за реализацију Стратегије. Поред тога, формирано је Надзорно тијело за праћење реализације Стратегије, чији је основни циљ јачање сарадње у области борбе против тероризма (у сегментима превенције, заштите критичне инфраструктуре, одговора на терористичке пријетње и посљедице терористичких напада).

У оквиру борбе против тероризма спроводиће се активности за успостављање националних механизма за ефикасну превенцију и сузбијање „џубер“ тероризма, што укључује заштиту критичне „cyber“ инфраструктуре од могућих терористичких напада и сузбијање злоупотребе интернета у терористичке сврхе, посебно сузбијање ширења терористичке пропаганде, величања тероризма, позивања на дјела тероризма, организовања виртуелних терористичких тренинга и сл., те на успостављању ефикасаног система за спровођење међународних рестриктивних мјера. Рок за реализацију ових активности је 2013. година, што кореспондира са периодом имплементације нове Стратегије БиХ за превенцију и борбу против тероризма која је усвојена, али и са плановима о имплементацији низа других међународних инструмената и стандарда на чије се спровођење БиХ обавезала чином приступања (потписивања/ратифицирања), што се, прије свега, односи на документе Уједињених нација, Савјета Европе, те Европске уније.

5.6. Стратегија за рад на предметима ратних злочина

Велики број неријешених предмета ратних злочина и чињеница да су бројна лица одговорна за почињена предметна кривична дјела још увијек некажњена, указали су на потребу јачања правосудних и полицијских структура, прије свега, Суда БиХ и Тужилаштва БиХ, те Државне агенције за истраге и заштиту, али и проналаска метода у процесу рјешавања наведених питања. Како би се изнашао систематски приступ проблематици рјешавања великог броја предмета ратних злочина, у децембру 2008. године донесена је Државна стратегија за рад на предметима ратних злочина (Државна стратегија).

Државна стратегија предвиђа успостављање јединствене евиденције о свим незавршеним предметима ратних злочина у БиХ, подјелу предмета у двије групе, критерије за оцјену сложености предмета, уједначавање судске праксе на цијелој

територији БиХ, кадровске, материјалне и финансијске капацитете за процесуирање, регионалну сарадњу и заштиту и подршку жртвама и свједоцима.

Иако је Државна стратегија донесена још 2008. године, учињен је само ограничен напредак у имплементацији исте, а неки од кључних циљева нису остварени. Наиме, судска пракса у предметима ратних злочина није уједначена и различито је примјењује Суд БиХ, ентитетско правосуђе и правосуђе Брчко Дистрикта БиХ. Распоређивање предмета ратних злочина између државног и ентитетског правосуђа одвија се незадовољавајућом динамиком коју треба убрзати. Поред наведеног, потребно је допунити одговарајуће законе (Закон о Суду БиХ, законе о судовима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ) итд.

Дакле, у наредном периоду потребно је да институције надлежне за спровођење Државне стратегије што ефикасније приступе реализацији програмских активности, поштујући задате рокове, те да исте буду ефикасније у процесуирању предмета ратних злочина, а нарочито оних најсложенијих и најприоритетнијих.

Сви ови аспекти директно или индиректно усмјеравају рад СИПА-е на предметима ратних злочина јер су кривична дјела ратних злочина једна од основних надлежности СИПА-е.

5.7. Стратегија проширења и кључни изазови

Државна агенција за истраге и заштиту надлежна је, између осталог, за борбу против свих облика организованог криминала и као таква има водећу улогу у овом сегменту безбједносног система. У оквиру Мапе пута за либерализацију визног режима дефинисани су основни захтјеви које БиХ мора испунити, а све ради испуњавања услова за Процес стабилизације и придруживања. С тим у вези, Савјет министара БиХ усвојио је и размотрио Информацију о налозима и препорукама Европске комисије у Процесу стабилизације и придруживања садржаним у Извјештају о напретку БиХ за 2011. годину и документу Стратегија проширења и кључни изазови 2011-2012.

У налозима Европске комисије наведено је да је остварен веома мали напредак у области борбе против прања новца у смислу попуњавања Одјељења кадровским капацитетима који раде на истрагама, а метод подношења извјештаја о сумњивим трансакцијама је веома слаб јер извјештаји не дају статистичке информације потребне за процјену ризика. Такође, наведено је да је спровођење Стратегије за спречавање прања новца и финансирања терористичких активности и Акционог плана и даље слабо.

У извјештају се, такође, наводи да је направљен мали напредак у борби против злоупотребе дрога, те да је БиХ и даље транзитна земља за међународну трговину наркотицима и да организоване криминалне групе које се баве трговином дрогама и даље дјелују на територији БиХ. Координација између агенција за спровођење закона још увијек је сведена на појединачне случајеве.

У оквиру Извјештаја истакнуто је да је постигнут мали напредак и у борби против организованог криминала, те да је спровођење посебних истражних мјера и радњи недовољно. Такође, као недостатак наведено је и недовољно спровођење Закона о заштити свједока под пријетњом и угрожених свједока.

Остварен је одређени напредак у области борбе против трговине људима, написано је у Извјештају. Међутим, Босна и Херцеговина је и даље земља поријекла и транзита трговине људима, као и дестинација за жртве трговине. Координација између надлежних полицијских институција, као и координација са невладиним организацијама које се баве борбом против трговине људима у земљи и у региону је веома слаба.

Одређени напредак је остварен и у борби против тероризма, садржано је у Извјештају, али спровођење Стратегије БиХ за превенцију и борбу против тероризма није на задовољавајућем нивоу.

Кадровска попуњеност СИПА-е је знатно повећана, истакнуто је у Извјештају, али је као недостатак наведено неусвајање Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији СИПА-е.

Такође, као недостатак који је потребно отклонити, наведена је и веома слаба оперативна сарадња између агенција за спровођење закона која се, како је наведено, одвија само у појединачним случајевима. На стратешком нивоу и даље се одржавају редовни неформални састанци директора полицијских агенција, у присуству главног тужиоца и представника Министарства безбједности. Међутим, размјена обавјештајних података између агенција за спровођење закона и даље је слаба.

Потребно је спровести Меморандум о разумијевању о оснивању тијела за координацију спровођења међународног права који су потписали Дирекција за координацију полицијских тијела, Државна агенција за истраге и заштиту (СИПА), Гранична полиција, Министарство унутрашњих послова Републике Српске, Федерална управа полиције, Полиција Брчко Дистрикта и Управа за индиректно опорезивање.

Дакле, у документима Извјештај о напретку БиХ у 2011. години и Стратегија проширења и кључни изазови 2011-2012, наведене су активности које је потребно спровести како би се отклонили наведени недостаци. С тим у вези, потребно је реализовати сљедеће активности:

- Јачање капацитета Агенције у борби против организованог криминала, прања новца, злоупотребе дрога, трговине људима и тероризма;
- Побољшање оперативне сарадње са агенцијама за спровођење закона у смислу размјене обавјештајних података, као и сарадње са полицијским агенцијама других земаља;
- Јачање капацитета Агенције за криминалистичко-обавјештајни рад и интензивније спровођење посебних истражних радњи;
- Унапређење сарадње надлежних полицијских органа, као и сарадње са невладиним организацијама које се баве борбом против трговине људима;
- Спровођење релевантних стратегија и акционих планова;

- Израда Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији СИПА-е;
- Промјена начина подношења извјештаја о сумњивим трансакцијама у смислу да исти треба да садрже више статистичких података.

5.8. Стратешки план Министарства безбједности 2011-2013

Стратешки план Министарства безбједности 2011-2013 предвиђа три стратешка циља:

1. Створити претпоставке којим се обезбјеђује боља координација кључних институција и лидерска улога Министарства безбједности БиХ у безбједносном сектору;
2. Унаприједити ефикасност, дјелотворност и професионализам у Министарству безбједности БиХ;
3. Испунити обавезе које проистичу из процеса придруживања евроатланским интеграцијама.

Стратешки циљ 1. подразумијева програме и пројекте који доприносе успостављању функционалнијег и у већој мјери усклађеног безбједносног сектора. Овако комплексно уређен безбједносни сектор могао би функционисати само ако би сви кључни актери уложили велике напоре да обезбиједи висок ниво сарадње и координације. Спровођење овог стратешког циља треба да омогући стварање потребних претпоставки које омогућују консолидацију односа и јасније улоге и одговорности свих кључних актера унутар безбједносног сектора. Мјере предвиђене овим стратешким циљем подразумијевају интензивнију комуникацију међу институцијама како би се унаприједило разумијевање и повјерење, као и даље разграничавање политичке и оперативне улоге кључних актера у безбједносном сектору.

Стратешки циљ 2. подразумијева програме и пројекте који треба да институционално и организационо ојачају Министарство безбједности. Испуњење овог стратешког циља треба да унаприједи оне области и вјештине унутар организације које су предуслов за ефикасно и дјелотворно извршавање кључних функција Министарства.

Стратешки циљ 3. подразумијева програме и пројекте који треба да обезбиједи структурирани приступ спровођења постављених обавеза у Споразуму о стабилизацији и придруживању БиХ (борба против тероризма, организованог криминала, корупције, трговине људима, заштита тајних података итд.), потпуну контролу и надзор над успјехом и оствареним напретком у односу на преузете обавезе, да омогући кохерентност и координацију унутар цијеле институције и да обезбиједи да ови стратешки приоритети буду досљедно садржани у оперативним плановима Министарства безбједности, као и у буџетским захтјевима. Испуњавањем овог циља дефинисаће се врло јасна институционална порука о томе како и у којем временском интервалу Министарство безбједности, сарадњом са кључним стратешким партнерима, планира да испуни све обавезе које проистичу из Споразума о стабилизацији и придруживању.

5.9. Међународна и међуагенцијска полицијска сарадња

Међународна полицијска сарадња, односно њени различити аспекти, дефинисани су чл. 3, 13. и 23. Закона о Државној агенцији за истраге и заштиту и чл. 53, 54. и 55. Закона о Спречавању прања новца и финансирања терористичких активности. Будући да су послови из надлежности СИПА-е спречавање, откривање и истрага кривичних дјела из надлежности Суда БиХ, а посебно организованог криминала, тероризма, ратних злочина, трговине људима и других кривичних дјела против човјечности и вриједности заштићених међународним правом, те тешког финансијског криминала, другим ријечима, кривичних дијела са предзнаком „међународни“ које је немогуће ријешити унилатерално, ослањајући се искључиво на властите капацитете, међународна полицијска сарадња добија још већи значај.

С друге стране, будући да живимо у свијету глобализације у којем су организоване криминалне групе скоро до савршенства увезане и развиле инфраструктуру, одговор агенција за спровођење закона у смислу спречавања, откривања и спровођења истрага о тим групама мора бити једнак.

У оквиру организационо-системског дјеловања на подручју борбе против свих видова организованог криминала, као и дефинисања улоге Агенције у тој борби, уочени су тренутни недостаци и препозната је потреба за афирмацијом службене сарадње на свим нивоима, како националном, тако и међународном, која би подразумевала повећање подршке, сарадње, размјене информација и расположивих ресурса, као и оперативно дјеловање у спровођењу заједничких антикриминалних операција. Један од најзначајнијих аргумената за унапређење сарадње јесте и чињеница да је међународна сарадња у изворној надлежности државних институција, укључујући и СИПА-у, те су и њене обавезе и одговорности у тој области јако велике.

Зато би СИПА требало да буде носилац полицијске сарадње у име Босне и Херцеговине, односно водећа полицијска агенција у овим пословима који, поред размјене информација, укључују и оперативне и стратешке аспекте међународне полицијске сарадње, сарадњу у оквиру INTERPOL-а, билатералну сарадњу са другим земљама и мултилатералну сарадњу, што тренутно није случај.

Међународна полицијска сарадња у оквиру Државне агенције за истраге и заштиту спроводи се у три правца: билатералном, регионалном и мултилатералном.

5.9.1. Мултилатерална сарадња СИПА

Мултилатерална сарадња СИПА-е одвија се у оквиру мултилатералних структура, односно иста се заснива на спровођењу споразума које је Босна и Херцеговина потписала са мултилатералним структурама попут Европске уније, SECI центра, INTERPOL-а, EUROPOL-а, NATO-а, UN-а, Савјета Европе, DCAF-а и Егмонт групе:

- Споразум између Босне и Херцеговине и Европске уније о безбједносним процедурама за размјену повјерљивих информација (Сл. гасник БиХ, број 2/06);

- Конвенција о полицијској сарадњи у Југоисточној Европи (Сл. гласник БиХ, број 4/07);
- Стратешки споразум о сарадњи између Босне и Херцеговине и Канцеларије Европске полиције – EUROPOL (Сл. гласник БиХ, број 10/07);
- Споразум са Европском унијом о реадмисији лица која бораве без дозволе (Сл. гласник БиХ, број 13/07);
- Споразум између Босне и Херцеговине и Сјевероатланске уговорне организације (NATO) о безбједности информација (Сл. гласник БиХ, број 10/07);
- Конвенција о успостављању Центра за спровођење закона у Југоисточној Европи (SECI- SELEC);
- Протокол о недозвољеној производњи и промету наоружања, његовим дијеловима и компонентама и муниције, који допуњава Конвенцију Уједињених народа против транснационалног организованог криминала;
- Конвенција о борби против трговине људима – Савјет Европе (Сл. гласник БиХ, број 14/07);
- Конвенција о прању новца, тражењу, пљенидби и конфискацији добити стечене Криминалним радњама и о финансирању тероризма – Савјет Европе (Сл. гласник БиХ, број 14/07);
- Конвенција о спречавању тероризма – Савјет Европе (Сл. гласник БиХ, број 14/07);
- Споразум о дугорочном стратешком партнерству – DCAF (Сл. гласник БиХ, број 03/08);
- Меморандум о разумијевању између Државне агенције за истраге и заштиту (СИПА) и снага Европске уније (EUFOR) у вези са размјеном информација добијених од СИПА-е путем крим. вруће линије „Кримоловци“ (15.9.2005.);
- Споразум о разумијевању и сарадњи у области заштите и подршке свједока и других Учесника у кривичном поступку између јединица за заштиту свједока БиХ и земаља Региона (20.7.2006. и допуне споразума од 6.9.2007. и 15.7.2008);
- Споразум између Јединице за заштиту Дирекције полиције Министарства унутрашњих послова Републике Србије, Одјељења за заштиту свједока Државне агенције за истраге и заштиту (СИПА) БиХ и Јединице за заштиту свједока Управе полиције Републике Црне Горе о разумијевању и сарадњи у области заштите и подршке свједока и других учесника у кривичном поступку;
- Меморандум о разумијевању за спровођење ILECU у Босни и Херцеговини и Принципима његовог функционисања (4.11.2010. године).

Пројекат ILECUs – Успостављање међународних координационих јединица за спровођење закона

Пројекат „Успостављање међународних координационих јединица за спровођење закона – ILECUs“ иницирали су крајем 2008. године EUROPOL и INTERPOL. Земље кориснице Пројекта су: Албанија, Босна и Херцеговина, Црна Гора, Хрватска, Македонија и Србија, док су међународни партнери у Пројекту: Словенија, Румунија, EUROPOL, INTERPOL, ВКА, EUROJUST, FRONTEX, SECI, OLAF, те Пакт стабилности за југоисточну Европу.

ILECUs пројекат, чије је финансирање осигурала Европска комисија, спровело је Министарство унутрашњих послова Савезног уреда за криминалистику Аустрије. Циљ

Пројекта је унапређење међународне полицијске сарадње у борби против организованог криминала, како на стратешком, тако и на оперативном нивоу, те побољшање сарадње између институција за спровођење закона. У организационом смислу, циљ је у свих шест земаља корисница успоставити националне контакт тачке за успјешније спровођење међународних истрага чиме би се унаприједио проток информација у међународним истрагама, те у коначници ефикасност спровођења закона на подручју међународне сарадње подигла на један већи квалитативни ниво.

Поред наведеног, један од врло важних циљева Пројекта јесте и усаглашавање постојећих механизма са *EU Acquis* и стандардима, најбољим праксама земаља чланица Европске уније и релевантним међународним прописима. Стога, имплементација ILECUs Пројекта у Босни и Херцеговини обезбиједиће значајне помаке у цјелокупном сектору безбједности, како у нашој земљи, тако и у свим земљама чланицама, али исто тако и значајне помаке у односу на евроатланске интеграције Босне и Херцеговине.

5.9.2. Регионална сарадња СИПА

Унапређење сарадње са агенцијама за спровођење закона сусједних држава – Републике Црне Горе, Републике Хрватске и Републике Србије, на основама заједничког интереса и начелима равноправности, узајамног уважавања, поштивања суверенитета и територијалног интегритета, трајни је приоритет СИПА-е. С тим у вези, потребно је покренути низ активности на интензивирању сарадње са сусједним земљама.

Босна и Херцеговина је до сада потписала споразум о полицијској сарадњи у борби против прекограничног криминала са сљедећим сусједним земљама и земљама у окружењу:

- Албанијом (Сл. гласник БиХ, број 7/09),
- Црном Гором (Сл. гласник БиХ, број 2/08),
- Хрватском (17.09.2010. године),
- Македонијом (21.03.2008. године),
- Словенијом (Сл. гласник БиХ, број 8/07),
- Србијом (24.09.2010. године).

Развијање регионалне полицијске сарадње између земаља западног Балкана како би земље региона појединачно и регион као цјелина достигли стандарде за интеграцију у европске и евроатлантске структуре, треба бити приоритет СИПА-е. С тим у вези, потребно је да СИПА снажнијим учешћем у раду регионалних иницијатива, активно допринесе јачању безбједности, добре политичке атмосфере и економских односа, те сарадње у области борбе против илегалних активности и тероризма, како би се регион трансформисао у простор мира и стабилности. У овом контексту, важно је споменути Регионални савјет за сарадњу (RCC) са сједиштем у Сарајеву, регионалну организацију насталу процесом трансформације Пакта стабилности за Југоисточну Европу у власништво земаља региона. RCC дјелује под политичким „кишобраном“ земаља региона Југоисточне Европе, организованих у Процес за сарадњу у Југоисточној Европи (SEESF) и окупља партнерске и донаторске земље које су биле укључене у активности ПС, чиме ће

се у том погледу остварити његов континуитет. И на крају битно је истаћи SEEGROUP као платформу за подршку регионалној практичној сарадњи у области безбједности и одбране, као и за већу усклађеност и координацију међу земљама у региону.

5.9.3. Билатерална сарадња СИПА

Као дио ширег билатералног система сарадње, СИПА сарађује са одређеним бројем земаља са којима су потписани споразуми о полицијској сарадњи, будући да се практично спровођење ове сарадње управо заснива на потписаним споразумима.

СИПА одржава билатералну сарадњу и са другим земљама Европске уније али и шире. У вези с тим, потребно је предузети активности с циљем реализације и конкретизације садржаја потписаних споразума о полицијској сарадњи, те билатерално регулисање заједничког поступања правосудних и извршних органа држава са којима немамо потписан споразум, у случајевима међународног организованог криминала, корупције, прања новца, тероризма, финансирања тероризма и међународне правне сарадње држава, ради откривања, истраживања, процесуирања и доношења пресуда у тим кривичним дјелима. Босна и Херцеговина је потписала билатералне споразуме о полицијској сарадњи са сљедећим државама:

- Република Турска (Сл. гласник БиХ, број 4/04),
- Република Мађарска (Сл. гласник БиХ, број 8/05),
- Република Грчка (Сл. гласник БиХ, број 14/06),
- Република Италија (Сл. гласник БиХ, број 10/07),
- Руска Федерација (9.9.2004. године),
- Исламска Република Иран (Сл. гласник БиХ, број 10/07),
- Савезна Република Аустрија (Сл. гласник БиХ, број 3/07),
- Република Словачка (Сл. гласник БиХ, број 3/07),
- Арапска Република Египат (Сл. гласник БиХ, број 8/07),
- Конфедерација Швајцарска (Сл. гласник БиХ, број 12/07),
- Румунија (Сл. гласник БиХ, број 2/08),
- Република Бугарска (Сл. гласник БиХ, број 2/08),
- Република Француска (29.3.2010. године),
- Држава Катар (20.6.2010. године),
- Хашемитска Краљевина Јордан (30.1.2011. године),
- Краљевина Шпанија (3.3.2011. године).

У оквиру билатералне сарадње потписани су и меморандуми о сагласности Финансијско-обавјештајног одјељења СИПА-е са другим финансијско-обавјештајним јединицама у свијету:

- Меморандум о разумијевању између финансијско-обавјештајних јединица Македоније и Босне и Херцеговине (фебруар 2005. године);
- Меморандум о разумијевању између финансијско-обавјештајних јединица Хрватске и Босне и Херцеговине (март 2005. године);
- Меморандум о разумијевању између финансијско-обавјештајних јединица Црне Горе и Босне и Херцеговине (2005. године);

- Меморандум о разумијевању између финансијско-обавјештајних јединица Словеније и Босне и Херцеговине (октобар 2005. године);
- Меморандум о разумијевању између финансијско-обавјештајних јединица Србије и Босне и Херцеговине (2005. године);
- Меморандум о разумијевању између финансијско-обавјештајних јединица Албаније и Босне и Херцеговине (новембар 2005. године);
- Меморандум о разумијевању између финансијско-обавјештајних јединица Шпањолске и Босне и Херцеговине (септембар 2006. године);
- Меморандум о разумијевању између финансијско-обавјештајних јединица Арубе и Босне и Херцеговине (јануар 2007. године);
- Меморандум о разумијевању између финансијско-обавјештајних јединица Холандских Антила и Босне и Херцеговине (мај 2007. године);
- Меморандум о разумијевању између финансијско-обавјештајних јединица Парагваја и Босне и Херцеговине (октобар 2007. године).

5.9.4. Међуагенцијска сарадња СИПА-е на нивоу БиХ

У савременом свијету безбједност, односно ефикасан безбједносни систем било које земље, подразумејева и добру сарадњу свих релевантних агенција. У том смислу, приоритет Државне агенције за истраге и заштиту треба да буде унапређење сарадње са правосудним органима БиХ, али и сарадња заједничким радом и размјеном информација са агенцијама за спровођење закона у БиХ.

Сарадња СИПА-е са другим агенцијама за спровођење закона БиХ оснажена је потписивањем меморандума о сарадњи чије је спровођење потребно унаприједити, али и иницирати потписивање нових у оним областима за које се укаже потреба. СИПА је до сада са домаћим институцијама потписала:

- Споразум о сарадњи између СИПА-е и Канцеларије за сарадњу са INTERPOL-ом (2004. године);
- Меморандум о разумијевању између Министарства безбједности БиХ, Министарства цивилних послова, Државне граничне службе БиХ, Државне агенције за истраге и заштиту, МУП-а ФБиХ, МУП-а РС, Дистрикта Брчко, МУП-а кантона (Унско-санског, Посавског, Тузланског, Зеничко-добојског, Босанско-подрињског, Средњобосанског, Херцеговачко-неретванског, Западнохерцеговачког, Сарајевског и Кантона 10 и Комисије Европске уније о успостављању система аутоматске идентификације отисака прстију (2004. године);
- Меморандум о разумијевању између Државне агенције за истраге и заштиту и Тужилаштва БиХ о сарадњи у области кривичних истрага тешких повреда међународног хуманитарног права (2005. године);
- Меморандум о разумијевању између Државне агенције за истраге и заштиту и Тужилаштва БиХ у откривању и кривичном гоњењу починилаца кривичних дјела (2005. године);

- Анекс Споразума о разумијевању између Државне агенције за истраге и заштиту и Уреда регистрара за Одсјек I и Одсјек II Кривичног и Апелационог одјељења Суда БиХ и посебних одјељења Тужилаштва БиХ (2005. године);
- Меморандум о разумијевању и сарадњи између Министарства безбједности БиХ, Државне агенције за истраге и заштиту, Државне граничне службе БиХ и Међународног програма помоћи у криминалистичкој обуци - ICITAP (2005. године);
- Меморандум о разумијевању о размјени обавјештајних података, информација и документације у вези са кривичним дјелима против човјечности и вриједности заштићених међународним правом између Министарства безбједности БиХ, МУП-а ФБиХ, МУП-а РС, Државне агенције за истраге и заштиту, Управе полиције ФБиХ, NCB INTERPOL Сарајево, Државне граничне службе, Обавјештајно-безбједносне агенције и Полиције Брчко Дистрикта (2005. године);
- Меморандум о разумијевању између Државне агенције за истраге и заштиту и Уреда регистрара за Одсјек I и Одсјек II Кривичног и Апелационог одјељења Суда БиХ и посебних одјељења Тужилаштва БиХ о сарадњи на подручју заштите свједока и подршке свједоцима (2005. године);
- Споразум о координацији обавјештајних, безбједносних и полицијских активности, чији су потписници министар одбране БиХ, министар безбједности БиХ, директор Државне агенције за истраге и заштиту, директор Државне граничне службе БиХ, генерални директор Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ, директор Управе за индиректно опорезивање, главни државни тужилац БиХ, министар унутрашњих послова ФБиХ, министар унутрашњих послова РС, шеф Полиције Брчко Дистрикта, шеф Финансијске полиције ФБиХ, директор Пореске управе ФБиХ, директор Пореске управе РС, директор Пореске управе Брчко Дистрикта (2005. године);
- Меморандум о разумијевању између Министарства безбједности БиХ, Министарства цивилних послова, Државне агенције за истраге и заштиту, Државне граничне службе БиХ, МУП-а ФБиХ, МУП-а РС, Дистрикта Брчко, МУП-а кантона (Унско-санског, Посавског, Тузланског, Зеничко-добојског, Босанско-подрињског, Средњобосанског, Херцеговачко-неретванског, Западнохерцеговачког, Сарајевског и Кантона 10 и Комисије Европске уније и Владе Сједињених Америчких Држава о развоју државне мреже о криминалистичкој анализи и информационом систему у оквиру Државне агенције за истраге и заштиту (2005. године);
- Меморандум о разумијевању о размјени обавјештајних података у вези са кривичним дјелима између Министарства безбједности БиХ, Државне граничне службе БиХ, Државне агенције за истраге и заштиту, Обавјештајно-безбједносне агенције, Управе за индиректно опорезивање БиХ, МУП-а ФБиХ, МУП-а РС, МУП-а кантона (Унско-санског, Посавског, Тузланског, Зеничко-добојског, Босанско-подрињског, Средњобосанског, Херцеговачко-неретванског, Западнохерцеговачког, Сарајевског и Херцег-босанског) Брчко Дистрикта БиХ, Пореске управе БиХ, Пореске управе РС, Пореске управе Брчко Дистрикта, Финансијске полиције РС (2005. године);
- Меморандум о сарадњи, пружању помоћи и међусобној координацији послова између Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ и Државне агенције за истраге и заштиту (2005. године);

- Споразум о успостављању система електронске размјене података из евиденција полицијских тијела тужилаштва између Министарства безбједности, Граничне полиције БиХ, Државне агенције за истраге и заштиту, Федералне управе полиције, МУП-а РС, Полиције Брчко Дистрикта, МУП-а кантона (Унско-санског, Посавског, Тузланског, Зеничко-добојског, Босанско-подрињског, Средњобосанског, Западнохерцеговачког, Херцеговачко-неретванског, Сарајевског и Кантона 10 и Високог судског и тужилачког савјета (2009. године).

Споразум о успостављању система електронске размјене података из евиденција полицијских тијела и тужилаштва осигурава ефикаснији рад и јачање сарадње између агенција за спровођење закона и тужилаштва на размјени података из њихових евиденција. У оквиру овог споразума СИПА је донијела све подзаконске акте и испунила све техничке обавезе дефинисане споразумом. Имплементација споразума није почела, а иста је пренесена на Дирекцију за координацију полицијских тијела. Када се започне са имплементацијом истог, СИПА је спремна да спроводи активности у оквиру својих надлежности.

5.10. Стратегија за борбу против организованог криминала

Савјет министара БиХ је на 99. сједници, одржаној 24.9.2009. године, усвојио Стратегију БиХ за борбу против организованог криминала (2009-2012), којом се утврђује област успостављања ефикасног система за борбу против организованог криминала, дефинишу стратегијски циљеви, улоге и одговорност свих субјеката и одређују оквири за израду планова имплементације. Такође, Стратегијом се стварају додатни услови за ефикасније укључивање Босне и Херцеговине у регионални, европски и свјетски концепт борбе против организованог криминала. Циљ Стратегије је да се у складу са међународним стандардима и препорукама, у дужем временском периоду предвиђају могући трендови и правци развоја организованог криминала и дефинишу општи и посебни циљеви и могућности Босне и Херцеговине за његово предупређење и свођење на најмању могућу мјеру. Такође, Стратегијом се дефинише политика, правац и методологија надлежних органа у БиХ у борби против организованог криминала.

Савјет министара БиХ је на 115. сједници, одржаној 18.2.2010. године, донио Акциони план за спровођење Стратегије БиХ за борбу против организованог криминала (2009-2012), којим су предвиђене конкретне мјере, надлежне институције, рокови те индикатори спровођења.

Да би се перманентно вршио надзор и праћење спровођења Акционог плана, те координација свих активности на свим нивоима у БиХ, Савјет министара БиХ је успоставио Радну групу за координацију и праћење спровођења Акционог плана за спровођење Стратегије Босне и Херцеговине за борбу против организованог криминала („Службени гласник БиХ, број 81/11). Радну групу чине представници свих мјеродавних правосудних и полицијских органа, како са државног нивоа, тако и са ентитетског, те Брчко Дистрикта БиХ, а утврђена је и обавеза да Радна група редовно извјештава Савјет министара БиХ.

Анализа потврђује спровођење сталних активности на јачању законодавног оквира у борби против организованог криминала, те усклађивање истог са међународним инструментима и стандардима.

Агенције за спровођење закона врше планско јачање истражних и аналитичких капацитета, те у складу са буџетским могућностима, набавку материјално-техничких средстава и опреме, као и укупну обнову инфраструктуре.

Континуирано се остварује сарадња свих агенција за спровођење закона у БиХ на стратешком, оперативном и тактичком нивоу. Посебно је битно споменути заједничке операције и истраге против организованих криминалних група, које су конкретан резултат јачања и развоја међуинституционалне и међуагенцијске сарадње у Босни и Херцеговини.

У завршној фази је и имплементација Споразума о успостављању система електронске размјене података између полицијских тијела и тужилаштава у БиХ, а мјесечно се одржавају састанци директора полицијских агенција, секретара Министарства безбједности БиХ и главног тужиоца БиХ, уз присуство представника ЕУРМ-а и ИСПАР-а. На састанцима се дефинишу стратешки циљеви, међуагенцијске акције, као и све друге активности важне за рад полицијских агенција које имају карактер интеринституционалне сарадње на нивоу БиХ, а највише у области борбе против организованог криминала, тероризма и осталих облика криминала.

На основу Конвенције о полицијској сарадњи у Југоисточној Европи, те у складу са потписаним споразумима и протоколима о сарадњи, остварује се континуирана сарадња са сусједним земљама (Хрватска, Србија, Црна Гора, Македонија), у оквиру које је вршен већи број заједничких истраге.

Поред сарадње са сусједним земљама, интензивно се ради са INTERPOL-ом, SELEC центром (бивши SECI центар), те другим међународним и регионалним тијелима и иницијативама. Знатан број истрага обављен је у сарадњи са другим земљама.

Све агенције за спровођење закона интензивно су радиле на едукацији кадрова у смислу учествовања на семинарима, обукама и другим едукативним активностима у вези са борбом против организованог криминала, односно појединих појавних облика, те сродним темама. Едукације се изводе у организацији како домаћих институција, тако и међународних тијела и иницијатива.

Интензивиране су активности на спречавању и сузбијању „cyber“ криминала. Босна и Херцеговина је дио Пројекта Европске уније и Савјета Европе у области борбе против „цубер“ криминала. У оквиру имплементације споменутог пројекта спроводе се континуиране активности ради јачања законодавног и институционалног оквира у овој области, као и обуке представника агенција за спровођење закона БиХ.

Континуирано се спроводе и активности на реализацији општег циља Акционог плана који се односи на јачање сарадње са цивилним друштвом и невладиним сектором, те активности на подизању свијести цивилног друштва и едукацији грађана о ризицима и штетним посљедицама организованог криминала. У току је медијска кампања под

слоганом „Јачи, бржи, бољи“ коју агенције за спровођење закона спроводе у сарадњи са ЕУРМ-ом.

Акциони план Стратегије за борбу против организованог криминала усаглашен је са осталим стратешким документима и акционим плановима који третирају област борбе против појединих појавних облика криминала, чија је имплементација у току.

5.11. Стратегија за спречавање прања новца и финансирања терористичких активности

Стратегија и Акциони план за спречавање прања новца и финансирања терористичких активности у Босни и Херцеговини за период од 2009. до 2013. године, које је усвојио Савјет министара БиХ, засновани су на процјени ризика која представља предуслов за припрему стратешких циљева и за планирање активности које су неопходне за остваривање визије СИПА-е. Припремљени су на основу FATF модела, те комбиновањем ретроспективних, проспективних, квантитативних и квалитативних методологија, ради стицања представе о познатом оперативном окружењу, процјене непознатих фактора у што већој мјери, предвиђања будућих појава, утврђивања објективних показатеља путем индиректних метода, те утврђивања субјективних показатеља путем директних метода.

Стратегија за спречавање прања новца и финансирања терористичких активности садржи циљеве које је потребно реализовати кроз Акциони план:

- Развити механизме за извјештавање и сарадњу јавног и приватног сектора ради борбе против прања новца и финансирања терористичких активности;
- Појачати размјену информација између органа власти у Босни и Херцеговини;
- Обезбиједити свеобухватну истрагу, кривично гоњење и судски поступак против прања новца, предикатних кривичних дјела и финансирања терористичких активности;
- Развити и примијенити проактиван приступ међународној сарадњи у спречавању прања новца и финансирања терористичких активности;
- Развити и ускладити правни оквир у Босни и Херцеговини у вези са прањем новца и Финансирањем тероризма, како би се усагласио са међународним стандардима;
- Повећати информисаност јавности и развити заједнички програм обука за јавни и приватни сектор.

5.12. Јавност и медији

Државна агенција за истраге и заштиту често је у фокусу интересовања представника масовних медија у БиХ који сваки дан воде жестоки медијски рат у настојању да побиједу своју конкуренцију „ексклузивним“ информацијама и новостима које се углавном публикују у црним хроникама, те тако придобију што бројнију публику. Имајући у виду наведено, али и природу послова из надлежности СИПА-е, те важност медија, менаџмент СИПА-е, заједно са портпаролом, свакодневно покушава одредити које су то информације

чије ће публикавање допринијети стварању бољег имица Агенције и неће нашкодити активностима које се спроводе, а од интереса су за јавност.

Односи с јавношћу у СИПА-и регулисани су Законом о слободном приступу информацијама и Инструкцијом о стандардним процедурама остваривања односа с јавношћу СИПА-е. У складу са наведеном инструкцијом, лица надлежна за остваривање односа с јавношћу су директор и портпарол Агенције. Директор Агенције може овластити и друго лице запослено у Агенцији да оствари контакт с јавношћу у зависности од типа информације коју треба објавити.

Без обзира на то ко у име Агенције остварује контакте са јавношћу, постулати до којих се увијек држи су тачност, темељитост, поштивање законом предвиђених рокова, а све ради професионалног и благовременог дјеловања према медијима, али и цјелокупној јавности.

Свјесни улоге и значаја односа с јавношћу и полазећи од тезе да од перцепције јавности о Агенцији у доброј мјери зависи успјех рада Агенције, убудуће је потребно изградити унутрашњи институционални оквир који ће омогућити још професионалније и ефикасније остваривање односа са јавношћу.

6. САВРЕМЕНИ ТРЕНДОВИ И ДРУШТВЕНЕ ПРОМЈЕНЕ И ИЗАЗОВИ КОЈИ УТИЧУ НА РАД СИПА-е

6.1. Европске интеграције

Поред чланства у НАТО-у, један од главних вањскополитичких циљева БиХ и даље је интеграција у Европску унију. Будући да процес приступања Европској унији одмиче, потребно је да Босна и Херцеговина уложи веће напоре на испуњавању обавеза које сваком наредном годином постају сложеније. Како би се све обавезе могле квалитетно и благовремено остварити, намјера је ојачати и обучити административне капацитете како се процес не би заустављао. У ту сврху БиХ свакако мора обезбиједити квалитетне канале координације на свим нивоима, како би процес испоштовао своју динамику и како би све обавезе биле благовремено испуњене. Процес европских интеграција је сложен, зато је врло битно показати како су све институције у БиХ спремне тај процес преузети и довести до коначног циља, а то је улазак у Европску унију.

Босна и Херцеговина је потенцијални кандидат за чланство у Европску унију. БиХ учествује у Процесу стабилизације и придруживања. Споразум о стабилизацији и придруживању (SAA) између БиХ и EU је потписан у јуну 2008. године и ратификовале су га све државе чланице EU. Пред Босном и Херцеговином је велики број изазова и задатака које је потребно реализовати како би приступила Европској унији. У Извјештају Европске уније о напретку који је Босна и Херцеговина постигла у 2011. години прецизиране су области у којима је потребно уложити додатне напоре како би се постигли задовољавајући резултати. Области у којима је неопходан додатни напредак, а које имају везе са дјелокругом рада и надлежностима Државне агенције за истраге и заштиту, су:

Борба против организованог криминала и тероризма. У области борбе против организованог криминала постигнут је мали напредак. Организоване криминалне групе настављају да дјелују на подручју цијеле Босне и Херцеговине и имају негативан утицај на политичке структуре и економију. Без обзира на то, успјешно је изведен велики број акција на сузбијању ове врсте криминала, захваљујући и сарадњи између различитих агенција за спровођење закона. Настављено је спровођење Стратегије Босне и Херцеговине за борбу против организованог криминала 2009- 2012, међутим, недостатак одговарајућих ресурса ограничава њену учинковитост. Број специјалних истражних мјера се повећао, али није довољан.

Савјет министара БиХ усвојио је одлуку којом се дозвољава успостављање мреже полицијских официра за везу у сусједним државама и неким државама EU. Сврха ове мреже је да се побољша међународна сарадња и размјена информација које се односе на борбу против транснационалног организованог криминала. Међутим, потребно је усвојити неколико законодавних мјера. Босна и Херцеговина није потписница Конвенције Савјета Европе о међународном важењу кривичних пресуда, ни Додатног протокола Конвенције Савјета Европе о трансферу осуђених лица. Законодавство БиХ није усклађено са Конвенцијом Савјета Европе о „cyber“ криминалу. Спровођење Закона о заштити свједока под пријетњом и угрожених свједока је и даље недовољно. Правни оквир за заплену имовине није потпуно спроведен, а одузимање имовине стечене криминалним радњама је и даље неуједначено на читавој територији државе. Недостају структуре за управљање одузетом имовином и њено одржавање (*види 4.3.2. — Прање новца*). Сарадња између полиције и тужилаца је и даље слаба. Специјализација тужилаца и судија на предметима

организованог криминала је неједнака и потребно ју је интензивирати, нарочито у ентитетима.

У области борбе против организованог криминала недостају учинковити, одрживи и институционализовани механизми за сарадњу између различитих агенција за спровођење закона. Стратешка координација и постављање приоритета у борби против организованог криминала је и даље недовољна.

У области борбе против трговине људима постигнут је напредак. Настављено је са спровођењем Акционог плана. Кривични закон БиХ у дијелу који се односи на трговину људима је потпуно у складу са међународним стандардима. Уред државног координатора наставио је са едукативном кампањом, а циљна група су социјални радници, просвјетни радници, невладине организације (НВО) и високоризична популација (нпр. у азилантским и имиграционим центрима). Савјет министара је обезбиједио средства за три „сигурне куће“. Државна агенција за истраге и заштиту води базу података о починиоцима кривичних дијела. Број идентификованих жртава трговине људима је смањен, као и број истрага у вези са овом врстом криминала, што је на нивоу регионалног тренда. Да би се ријешило проблем трговине дјецом ради просјачења, Босна и Херцеговина је организовала активности против „израбљивача“ дјецe, у које су били укључени различити органи у земљи.

Међутим, Босна и Херцеговина је и даље земља поријекла, транзита и дестинације у трговини људима. Одредбе о трговини људима у кривичним законима ентитета и Брчко Дистрикта нису у потпуности усклађене са Кривичним законом БиХ, ни са међународним ратификованим инструментима. Одсјек за борбу против трговине људима у саставу Уреда државног координатора и базе података о жртвама трговине људима нису у потпуности оперативни. Не постоји проактивни приступ за идентификацију жртава. Потребно је ријешити питање нерегистрованих жртава трговине људима. Спровођење Државног акционог плана за борбу против трговине људима највећим дијелом се финансира путем донација и зато није одрживо.

Босна и Херцеговина још увијек није постигла велики напредак у области борбе против трговине људима. Потребно је уложити додатне напоре да се учврсти координација и да се оформе дјелотворна партнерства између свих надлежних органа власти кроз све полицијске области, као и са НВО-има који се баве борбом против трговине људима у земљи и у региону. Од кључне важности су проактивна идентификација жртава, те јачање кривичног гоњења.

У области борбе против тероризма постигнут је одређени напредак. Припремљен је Правилник о спровођењу рестриктивних мјера успостављених Резолуцијом Савјета безбједности UN-а које се односе на физичка и правна лица повезана са Осамом Бин Ладеном, мрежом Ал-Каиде и талибанима. Ово омогућава спровођење Закона о рестриктивним мјерама у погледу тероризма и финансирања тероризма. Поново је основана Заједничка радна група за борбу против тероризма сачињена од представника Тужилаштва БиХ и осам полицијских агенција. Унутар ове радне групе успостављена је оперативна радна група. Ревидирано је законодавство које се односи на тероризам. Међутим, и даље је потребно усвојити измјену Закона о заштити тајних података, чиме би

закон био у складу са релевантним стандардима. Потребно појачати спровођење Стратегије БиХ за превенцију и борбу против тероризма.

Прање новца. Веома мали напредак је постигнут у борби против прања новца. Спровођење Стратегије и Акционог плана за спречавање прања новца и финансирања терористичких активности у Босни и Херцеговини и даље је ограничено. Постојеће одредбе у правном оквиру које се односе на запљену не спроводе се у потпуности, а одузимање имовине стечене криминалним радњама је и даље на ниском нивоу. Недостају структуре за управљање и одржавање одузете имовине. Парламент још увијек није усвојио Измјене и допуне Закона о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности које се односе на недостатке утврђене у евалуацијском извјештају MONEYVAL-а а садрже мјере за трансформацију Финансијско-обавјештајног одјељења, које је тренутно у саставу Државне агенције за истраге и заштиту, у посебну управну агенцију.

Финансијско-обавјештајно одјељење је дјеловало изоловано од осталих агенција за спровођење закона, а његови истражни капацитети и даље су слаби. Тренутни ниво кадровске попуњености Одјељења је отприлике 66%. На оперативном нивоу Одјељењу недостаје стратешко вођство и систематска финансијско-обавјештајна подршка. Метод подношења извјештаја о сумњивим трансакцијама је слаб. Он не даје статистичке информације потребне за процјену ризика и доношење одлука. Током 2010. године само два од укупно 215 извјештаја о прању новца била су предата Тужилаштву, док извјештаја о финансирању терористичких активности није било. Већина извјештаја о трансакцијама долази из банкарског сектора. Нису направљене значајне промјене у структури извјештавања, методологији и примијењеним анализама. Још увијек не постоје извјештаји и препоруке за лица која ће директно користити електронски процес извјештавања за све извјештаје о сумњивим трансакцијама. Број извјештаја о трансакцијама знатно се смањио.

Босна и Херцеговина није постигла довољан напредак у области борбе против финансијског криминала. Спровођење одговарајуће стратегије и акционог плана је и даље слабо. Неријешено питање институционалног положаја Финансијско-обавјештајног одјељења представља препреку за постизање бољих резултата у овој области.

Дроге. Постигнут је мали напредак у борби против злоупотребе дроге. Босна и Херцеговина је и даље земља транзита за међународну трговину наркотицима. Организоване криминалне групе повезане са трговином дрогом и даље дјелују на територији цијеле БиХ. Потрошња дроге на локалном нивоу је и даље релативно ниска у односу на друге европске земље. Агенције за спровођење закона су побољшале сарадњу са земљама у регији, што је резултирало бољим и бржим протоком информација. Босна и Херцеговина је наставила са унапређењем међународне сарадње, те је редовно подносила извјештаје Међународном одбору за контролу наркотика. Међутим, подношење извјештаја Европском центру за мониторинг над дрогама и зависности о дрогама (EMCDDA) у складу са захтијеваним стандардима је и даље проблем.

База података о починиоцима кривичних дјела у вези са злоупотребом дрога побољшана је захваљујући новој опреми. Користе је агенције за спровођење закона на државном нивоу и Федерална управа полиције, а са базом су повезани и кантони. Република Српска није повезана са базом података. У Републици Српској је успостављена

база података о корисницима дрога која обухвата постојеће регистре у рехабилитационим центрима. Спровођење Државне стратегије надзора над опојним дрогама, спречавања и сузбијања злоупотребе опојних дрога у Босни и Херцеговини 2009-2013 и Државног акционог плана за борбу против злоупотребе опојних дрога је и даље на веома ниском нивоу. Недостаје механизам за координацију спровођења, будући да још увијек није основан државни уред за дроге предвиђен у Стратегији и Акционом плану. Потребно је да Парламентарна скупштина усвоји измјене и допуне Закона о спречавању и сузбијању злоупотребе опојних дрога, којим се оснива државни уред за дроге и побољшава контрола прекурсора.

Координација између различитих агенција за спровођење закона још увијек је сведена на појединачне случајеве. Недостаје ефективно судско процесуирање. Правилник о чувању и уништавању одузетих опојних дрога усаглашен између ентитета, Брчко Дистрикта и државних агенција за спровођење закона, није усвојен због финансијских ограничења. На уништење још увијек чека велика количина недозвољених супстанци заплијењених након усвајања Закона о спречавању и сузбијању злоупотребе опојних дрога.

Босна и Херцеговина је и даље у почетном стадију борбе против трговине дрогом, као и предузимања учинковитих активности у циљу смањења потражње за дрогом. Без оснивања уреда за дроге, институционални капацитети за координацију и систематско спровођење оквирне политике су слаби. Рад агенција за спровођење закона у борби против трговине дрогом и даље је неуједначен на цијелој територији државе.

Полиција. Постигнут је одређени напредак у области полиције. Спровођење закона о реформи полиције напредује. Агенције и одбори за реформу полиције су постали оперативни. Парламент још увијек није усвојио Закон о примјени резултата анализе ДНК у судским поступцима, којим се утврђује трајање чувања ДНК у бази података и централизација профила базе података. Федерални и кантонални органи управе и даље раде на усклађивању законодавства у области унутрашњих послова како би се побољшала оперативна и буџетска независност полицијских службеника од министарстава унутрашњих послова. СИПА је знатно повећала број својих службеника и попуњена су сва мјеста шефова јединица. Међутим, још увијек није усвојен нови Правилник о организацији и систематизацији СИПА-е.

Користе се специјалне истражне мјере и у потпуности је функционалан систем за пресретање телекомуникација, укључујући и регионалне станице за прислушкивање. Настављене су припреме за успостављање система размјене података између полиције и тужилаца. Мапа пута за оперативни споразум је поднесена EUROPOL-у на процјену. Комуникацијска веза са EUROPOL-ом још увијек није оперативна. Оперативна сарадња између агенција за спровођење закона и даље се одвија само у појединачним случајевима. На стратешком нивоу и даље се одржавају редовни неформални састанци директора полицијских агенција у присуству главног тужиоца и представника Министарства безбједности БиХ. Међутим, размјена обавјештајних података између агенција за спровођење закона и даље је слаба.

Босна и Херцеговина је постигла одређени напредак у области полиције, иако неуједначен. Институције које су формиране законима о реформи полиције споро су се

успостављале. Недостатак институционалне сарадње између свих агенција за спровођење закона и ограничене стратешке смјернице и даље су изазови за ефикасније вођење политике.

Регионална сарадња и добросусједски односи чине суштински дио процеса приближавања Босне и Херцеговине Европској унији. Босна и Херцеговина је и даље активан учесник у иницијативама регионалне сарадње, као што је Процес сарадње у Југоисточној Европи (SEЕСР), Савјет за регионалну сарадњу (RCC), затим Централноевропски споразум о слободној трговини (CEFTA), Споразум о енергетској заједници, Европски споразум о заједничком ваздушном простору и Стратегија ЕУ за дунавску регију. У марту, у оквиру SEЕСР-а, Босна и Херцеговина је усвојила Регионални стратешки документ и Акциони план за правосуђе и унутрашње послове 2011-2013. Извршене су многе регионалне активности које је организовао Секретаријат RCC-а, смјештен у Сарајеву. Босна и Херцеговина је усвојила Одлуку о признању царинског печата Косова која је важна за спровођење CEFTA-е. Босна и Херцеговина и даље активно подржава Игманску иницијативу за помирење, која окупља НВО-е из Босне и Херцеговине, Хрватске, Србије и Црне Горе и иницијативу за RECOM.

Билатерални односи са другим земљама из процеса проширења су и даље стабилни. Као пратећа активност потписивања билатералних споразума о полицијској сарадњи између Босне и Херцеговине и држава у региону, усвојена је одлука о успостављању мреже полицајаца Босне и Херцеговине у државама региона, EUROPOL-у и у одређеним државама ЕУ.

Односи са Албанијом су добри. Спровођење постојећих билатералних споразума и протокола се и даље одвија неометано.

Односи са Хрватском су интензивирани. Предсједништво Босне и Херцеговине је у извјештајном периоду више пута посјетило Хрватску. Хрватска је исказала подршку европским интеграцијама Босне и Херцеговине. Потписан је и споразум о реадмисији по скраћеном поступку и споразум о полицијској сарадњи у борби против прекограничног криминала, који омогућава размјену података о истрагама и именовању полицијских официра за везу.

Односи са Бившом Југословенском Републиком Македонијом су добри. Започети су преговори о споразумима о сарадњи у области здравства и медицине, узајамног извршења судских одлука у кривичним стварима и о правној помоћи у грађанским и кривичним стварима.

Односи са Црном Гором се и даље побољшавају. Потписана су три споразума из области граничних прелаза за локални транспорт, граничних прелаза за међународни транспорт и одбране.

Односи са Србијом су се додатно побољшали. Потписано је пет споразума у области туризма, заштите од природних и других катастрофа, сарадње у ветеринарству, полицијске сарадње и размјене података у погледу социјалног осигурања.

6.2. Организовани криминал

Расположива сазнања указују да на подручју БиХ постоје различити појавни облици организованог криминала који се испољава у различитим аспектима (недозвољена производња и промет опојним дрогама, трговина људима, кријумчарење људи и илегелане миграције, привредни криминал и пореске утаје, кривотворење и незаконито прибављање личних докумената, кривотворење новца, злоупотреба кредитних картица и других хартија од вриједности, злоупотреба службеног положаја, високотехнолошки криминал, крађе и продаје моторних возила, уцјене, изнуде, отмице и разбојничке крађе и др.). Појавност и распрострањеност организованог криминала у БиХ у безбједносном смислу није довољно истражена област, те прецизна оцјена постојећег стања није могућа и даје се искључиво на основу процјене прикупљених обавјештајних података и закључака који произилазе из података прикупљених оперативним радом полицијских службеника и током криминалистичке обраде, те статистичких података о лицима која су пријављена тужилаштвима. Евидентно је да организоване криминалне групе имају веома штетан утицај на привредни и економски развој Босне и Херцеговине. Основна метода њиховог дјеловања је улагање великих сума нелегално стеченог новца у легалне новчане токове, чему доприносе и одређени законски прописи у Босни и Херцеговини усвојени ради подстицаја страним улагањима. С тим у вези, у претходном периоду током проведених истрага евидентирани су случајеви да се лица из криминалног миљеа држава региона у Босни и Херцеговини појављују као директни страни инвеститори, користећи све привилегије које носи наведени начин инвестирања. Ова појава значајно је утицала на одлуке наведених лица да своје криминално дјеловање наставе на подручјима или са подручја Босне и Херцеговине. Значајан утицај на организовани криминал има и присуство корупције у свим структурама власти, што је потврђено у досад проведеним истрагама организованих криминалних група и истраживањима невладиног сектора. Разлози за ову појаву су вишеструки, а са аспекта лица из криминалног миљеа је долазак до заштићених информација, на основу којих избјегавају истраге и судска процесуирања (привремено престанак криминалне активности, привремено или стално напуштање територија БиХ итд.), те доношење одлука које утичу на њихово даље криминално дјеловање. Немогуће је прецизно израчунати материјално-финансијску штету коју Босни и Херцеговини наноси организовани криминал, али је сасвим сигурно да је она велика. Досадашње анализе упућују на то да организовани криминал у БиХ у значајној мјери одређују три фактора: геополитички положај, транзицијски процеси у земљи и окружењу и поремећен друштвено-економски систем. Фактори који погодују развоју организованог криминала у БиХ су бројни, а по врсти и интезитету слични су факторима истоврсне појаве која је захватила земље у транзицији.

Најутичајнији фактори за развој организованог криминала су:

- поремећен друштвено- економски систем и корупција,
- транзиција друштва и прелазак друштвеног у приватно,
- нестабилна политичка ситуација,
- специфичан геостратешки положај БиХ,
- социјална неједнакост становништва и сиромаштво,
- висок степен незапослености,
- неадекватни, непримјењиви или селективно примјењивање прописа, недостатак

- професионализма и злоупотребе савремених технологија,
- одсуство међуагенцијске и међуинституционалне сарадње и некоординираност у поступању.

Један од специфичних фактора који се у научним и стручним круговима није анализирао је институт двојног држављанства који омогућава појединцима из криминалног миљеа Босне и Херцеговине и земаља окружења избјегавање истраге и примјену судских пресуда прибављањем држављанства сусједних земаља.

Предвиђа се да ће на даље кретање и развој организованог криминала у БиХ, варирајућим интензитетом, утицати последице глобалне економске кризе. Сва досадашња искуства упућују на то да у околностима економске кризе облици организованог криминала попримају нови интензитет и садржај. Наиме, повећање броја незапослених и egzистенцијално угрожених могло би увећати и број потенцијално нових носилаца организованог криминала у свим његовим облицима, прије свега, у илегалној трговини дрогом, илегалној миграцији, свим сегментима илегалне трговине високотарифним робама, оружјем, краденим возилима и др. Све ово могло би утицати и на успостављање “новог” криминалног односа међу “утицајним” носиоцима организованог криминала који би резултирао међусобним обрачунима уз кориштење насилних средстава (убиства, уцјене, отмице).

6.3. Корупција

Корупција као свеприсутна појава, како у јавном, тако и у приватном сектору, угрожава стабилност и просперитет Босне и Херцеговине тако што:

- поткопава повјерење у институције власти, што разара систем вриједности и уводи праксу да је нормално дати мито како би се остварило неко право;
- омета економски развој и нарочито негативно утиче на равноправност свих субјеката на тржишту, разара јединствен економски простор, ствара монополски положај поједним субјектима;
- угрожава владавину закона, подрива добро и ефикасно управљање, правичност и социјалну правду;
- угрожава развој демократије у друштву и битно ограничава људска права;
- омогућава пораст организованог криминала и угрожава стабилност демократских институција и стабилност друштва у цјелини;
- битно утиче на кредибилитет, међународни углед, кредитни рејтинг и низ других фактора који су пресудни и којим се руководе међународне финансијске институције и државе инвеститори приликом одлучивања да ли ће и под којим условима инвестирати у Босни и Херцеговини.

Распрострањеност корупције у свим областима друштва и њен негативан утицај на све битне економске параметре до сада су узроковали углавном неповољне оцјене Европске комисије о стању у борби против корупције.

Према свим до сада спроведеним истраживњима евидентно је да је корупција нарочито присутна у области државне управе и то у смислу трошења буџетских средстава кроз бројне видове злоупотребе и кршења Закона о јавним набавкама, те у вези са злоупотребима у запошљавању, гдје је јасно уочена појава протезирања по страначкој припадности, родбинским везама, али и корупција у смислу давања и примања дара, противзаконито посредовање и сличним облицима.

Питање концесија на јавним добрима у свим аспектима - додјела, коришћење и наплата у корист државних органа, односно давалаца концесије, такође је високоризично са становишта изложености корупцији.

Здравство и образовање, нарочито високошколско, такође су области изложене корупцији и често су у јавности означени као сфере друшва у знатној мјери подложне корупцији.

Политичке партије су врло често означене као значајан фактор који узрокује корупцију, прије свега значајним утицајем на правосуђе. Наиме, лица која обављају високе функције у јавним институцијама или политичким партијама користе веома ефикасан метод притиска на правосуђе како би се заштитила од процесуирања.

Неефикасна и корупцијом захваћена јавна управа и агенције за спровођење закона погодује развоју одређених облика криминалног дјеловања које за посљедицу има огромне финансијске губитке у прикупљању јавних прихода. Ти губици су толики да би ускоро могли угрозити нормално финансирање државних органа на свим нивоима власти у БиХ. Прије свега, мисли се на организовано избјегавање плаћања индиректних дажбина (царине и ПДВ), као и осмишљен систем превара код неоправданог поврата ПДВ-а у значајним износима, што за посљедицу има велике штете по буџет институција БиХ и стицање огромне имовинске користи групама и појединцима. Свакако да је корупција један од битних узрочника ове појаве, што је сигнал да се у овој области морају предузети одлучне мјере на истрагама ових случајева ради њиховог сузбијања и неутралисања.

У том смислу, у наредном периоду је неопходно осмислити и примијенити ефикасан али и сталан систем борбе против корупције, било да се ради о превенцији или о репресији. Имајући у виду да су у БиХ створене законске претпоставке за почетак активног дјеловања и рада у пуном капацитету Агенције за превенцију корупције и координацију борбе против корупције, може се очекивати значајан помак у овој области, како би се Државна агенција за истраге и заштиту могла фокусирати на развој што ефикаснијих метода истраге и гоњења починилаца кривичних дјела корупције, као и починилаца кривичних дјела која погодују корупцији тзв. „коруптивних кривичних дјела“.

Дакле, у наредном периоду потребно је ефикасно примијенити сва расположива средства и искористити до сада стечена знања и искуства на истрагама и процесуирању кривичних дјела у вези са корупцијом. Имајући у виду да је основни мотив вршења ове врсте кривичних дјела стицање имовинске користи, потребно је радити на развоју поузданих метода за идентификацију и обезбјеђење имовине стечене извршењем ове врсте кривичних дјела како би иста била одузета у законом предвиђеној процедури. У овом случају потребно је инсистирати да извршна власт предложи а законодавна усвоји и

унаприједи законодавни и институционални оквир како би одузимање имовине/имовинске користи стечене криминалом, па и корупцијом, било ефикасно и свеобухватно. Ово се, прије свега, односи на доградњу Кривичног закона и усвајање посебног закона који би регулисао ову област, те дефинисање институције која би ефикасно и рационално управљала одузетом имовином.

6.4. Прање новца

Прање новца и финансирање терористичких активности угрожавају државне економске интересе који, између осталог, обухваћају поуздан финансијски систем, јак предузетнички сектор, праведено тржиште рада и функционалну економију. Ове штетне појаве угрожавају развој кључних друштвених структура као што су образовање, здравство, јавни ред и мир, прометна мрежа и друштвена безбједност. Заштита интереса Босне и Херцеговине захтијева ефикасан систем за спречавање прања новца и финансирања терористичких активности.

Опасности које се односе на ефикасност механизма спречавања прања новца и финансирања терористичких активности у Босни и Херцеговинису већ утврђене на основу MONEYVAL извјештаја и анализе прикупљених података, оцијењене су на следећи начин:

- Недовољно функционисање механизма извјештавања о сумњивим и готовинским трансакцијама представља опасност за механизам спречавања прања новца и финансирања терористичких активности у Босни и Херцеговини.
- Недовољно функционисање процеса обавјештавања представља опасност по механизам спречавања прања новца и финансирања терористичких активности у Босни и Херцеговини.
- Фрагментирана и недовољна истрага, кривично гоњење и суђење представљају опасност по функционалност спречавања прања новца и финансирања терористичких активности у Босни и Херцеговини.

6.5. Тероризам

Тероризам као пошаст савременог свијета постао је све реалнија опасност, како за националну, тако и за регионалну и глобалну безбједност, те као такав представља један од највећих безбједносних проблема од којег није имуно ниједно демократско друштво. Пријетња од тероризма, поготово након 11. септембра 2001. године, постала је још израженија, јер је свијет увидио опасност коју представља овај феномен, а поготово опасност коју може изазвати тероризам нуклеарним, хемијским, биолошким и радиоактивним оружјем. Због тежине последица које може узроковати савремени тероризам, он представља безбједносни изазов који веома утиче на рад свих безбједносних служби у борби против истог.

Заштита од терористичких аката је једно од основних питања националне безбједности сваке земље и истовремено дио међународних обавеза које је преузела БиХ.

Свјесни опасности која пријети од ескалације терористичких пријетњи у читавом свијету и имајући у виду и чињеницу да тероризам у БиХ није до краја испитана и истражена област, указује се потреба за дугорочним и свеобухватним сагледавањем проблема и посљедица које изазива тероризам. Ради дефинисања спорних питања која се односе на тероризам и очувања постојеће безбједносне ситуације у БиХ, Државна агенција за истраге и заштиту ће убудуће у сарадњи са другим агенцијама за спровођење закона у БиХ, континуирано пратити и истраживати активности појединаца, скупина и организација које се баве финансирањем, планирањем и припремањем тероризма, било да се ради о терористичким пријетњама или о терористичким активностима које су по својим мотивима и другим обиљежјима регионалног карактера усмјерени према БиХ или противно интересима БиХ и међународне заједнице. У вези са наведеним, основни задатак Агенције је спречавање, откривање и вршење истрага, праћење и изучавање стања и нових појавних облика кривичних дјела тероризма и трговине АБХО, што је у интересу спровођења Кривичног закона БиХ, али и обавеза БиХ у односу на међународне уговоре који се односе на кривична дјела међународног организованог криминала, а прије свега кривичних дјела у вези са међународним и домаћим тероризмом. Због обиљежја и трендова савременог тероризма, Агенција своје активности настоји реализовати и тзв. „проактивним приступом“, уважавајући и примјењујући међуагенцијску сарадњу, како на националном, тако и на међународном нивоу.

6.6. Затварање Хашког трибунала

Међународни кривични суд за бившу Југославију (МКСЈ) у Хагу основао је Савјет безбједности UN-а Резолуцијом 808 од 22.2.1993. године и 827 од 25.5.1993. године ради кривичног гоњења, процесуирања и кажњавања лица одговорних за кривична дјела против човјечности и вриједности заштићених међународним хуманитарним правом, почињеним на територији бивше Југославије од 1991. године.

Будући да је МКСЈ установљен као *ад хоц* суд, чије је трајање временски ограничено, Савјет безбједности UN-а подржао је Стратегију окончања МКСЈ којом је зацртано фазно, постепено и организовано затварање, те је 22. децембра 2010. године усвојио Резолуцију 1966 (2010) којом МКСЈ мора довршити све преостале предмете до 31. децембра 2014. године.

У складу са наведеним, Савјет безбједности UN-а донио је одлуку о успостављању Резидуалног механизма Међународног суда, као јединственог тијела Уједињених нација, основаног да би наставило важан рад који мора бити спроведен након што мандат Међународног суда буде окончан. Јурисдикција наведеног тијела огледа се у томе да исто неће моћи подизати нове оптужнице и отворати нове случајеве, али ће моћи окончати жалбене поступке који не буду завршени до затварања Хашког трибунала.

Дакле, имајући у виду Резолуцију 1503 од 28.8.2003. године о завршетку рада МКСЈ, успостављена су одјељења за ратне злочине у оквиру Суда БиХ и Тужилаштва БиХ, чији је задатак да наставе рад на предметима ратних злочина у складу са највишим међународним стандардима из области кривичног права и заштите људских права. Почетком 2005. године успостављена су одјељења за ратне злочине у оквиру Суда БиХ и

Тужилаштва БиХ као највећих судских инстанци у БиХ, на којима је општа обавеза истраживања тешких повреда међународног хуманитарног права почињених током оружаног сукоба у БиХ у периоду од 1992. године до 1995. године. Трајање ових одјелена за разлику од МКСЈ није временски ограничено, а иста су дужна доносити пресуде за ратне злочине све док постоје докази и осумњичени за ратне злочине.

Такође, СИПА као полицијска агенција на нивоу БиХ представља кључну карику у истрази и процесуирању предмета ратних злочина, као и у извођењу скоро свих акција лишења слободе лица осумњичених за ратне злочине. Наиме, у надлежности СИПА-е је откривање и истрага кривичних дјела ратних злочина, те у складу с тим у оквиру СИПА-е је успостављена организациона јединица Центар за истраживање ратних злочина и кривичних дјела кажњивих по међународном ратном и хуманитарном праву, који у сарадњи и по налогу Суда БиХ и Тужилаштва БиХ спроводи истрагу и документовање почињених ратних злочина и извршилаца.

6.7. Криминал високих технологија

Данашње вријеме све чешће називамо дигиталним, електронским или информационом. Немјерљивост и неограниченост су особине које се могу приписати овим категоријама. Електронски уређаји који имају могућност похрањивања великог броја информација и података развијају се и усавшавају великом брзином, тако да они представљају једну од најзначајнијих и најреволуционарнијих тековина развоја техничко-технолошке цивилизације.

Захваљујући великој брзини обраде података, великим могућностима меморисања података, њиховој универзалној примјени и ниској цијени, те могућности интегрисања података из различитих извора (тзв. агрегација информација), електронски уређаји (прије свега компјутери и компјутерски информациони системи) постају готово незамјењиви дио или сегмент свих сфера друштвеног живота, од производње, промета, вршења услуга, образовања, па до одбране и безбједности у најширем смислу.

Међутим, поред свих предности и огромне користи које доносе, „паметни“ електронски уређаји брзо постају и средство злоупотребе несавјесних и неодговорних појединаца и група који противправним понашањем покушавају да себи или другом прибаве противправну имовинску корист или само да нанесу штету другоме. Тако електронски уређаји, али и медији, постају предмет занимања агенција за спровођење закона, било као доказ, било као носиоци доказа.

У овом смислу агенције за спровођење закона морају развијати своје капацитете за успјешну борбу против новог облика криминала (*cybercrime*), али и за стручно и правилно руковање електронским, односно дигиталним доказима, који се могу пронаћи и у свим другим областима криминала. У ову сврху Савјет Европе је покренуо иницијативу и донио Конвенцију о кибернетичком криминалу која предлаже норме кривичног материјалног права и норме кривичног процесног права у вези са компјутерским кривичним дјелима, али и свим другим дјелима која су у вези са компјутерима или су у вези са прикупљањем

доказа у електронској форми. Босна и Херцеговина је 9.2.2005. године потписала Конвенцију и Додатни протокол, а исте је ратификовала 19.5.2006. године.

7. СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ

СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ СИПА-е:

- 1. Ојачати криминалистичко-истражне капацитете као одговор на појавне облике криминала из надлежности Агенције**
- 2. Унаприједити криминалистичко-обавјештајну дјелатност Агенције**
- 3. Развити организационе капацитете Агенције како би стратешки одговарала безбједносним изазовима**
- 4. Успоставити адекватан потенцијал запослених који одражава оптималан ниво кадровских капацитета Агенције**
- 5. Подићи на још већи ниво подршку, сарадњу и размјену информација са кантоналним, ентитетским, државним и међународним партнерима**
- 6. Одржати достигнути позитиван имиџ Агенције у јавности и интензивно радити на његовом даљем унапређењу**

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 1. Ојачати криминалистичко-истражне капацитете као одговор на појавне облике криминала из надлежности Агенције

Савремени безбједносни изазови, посебно актуелни трендови криминалних активности из надлежности Државне агенције за истраге и заштиту, представљају највећу пријетњу за босанскохерцеговачко друштво и његове институције, из чега произилази потреба за оперативним постављењем и затјевима за брзо прилагођавање и пружање адекватног одговора агенција за спровођење закона.

Чињеница да је главна покретачка снага организованог криминала у Босни и Херцеговини стицање економске моћи, те да економска моћ и утицај организованог криминала у БиХ омогућава његов неконтролисани приступ у различита подручја криминалног дјеловања, снажно опредјељује Државну агенцију за истраге и заштиту да у наредном периоду оптималним комбиновањем до сада завидно едукованих и техничко-технолошки опремљених криминалистичко-истражних ресурса, кроз превентивну, откривачку и истраживачку активност, у сарадњи са осталим агенцијама за спровођење закона у Босни и Херцеговини и надлежним тужилаштвима, пружи благовремен, законит, професионалан и ефикасан одговор који ће грађанима и другим појединцима и њиховој имовини пружати заштиту и вратити им осјећај безбједности, самопоуздања и вјеру у систем безбједности.

7.1.1. ПРОГРАМИ

1.1. Проширити и ојачати оперативне капацитете како би се знатно боље користиле посебне истражне радње у откривању и истраживању најтежих облика организованог криминала, тероризма и корупције.

1.2. Унаприједити комуникацију и сарадњу, као и размјену информација у сегменту кривичних истрага са Тужилаштвом БиХ, другим полицијским агенцијама и другим субјектима који учествују у истрагама.

1.3. Редесфинисати постојећи систем селекције регрутовања и припреме рада прикривених истражилаца, те у сарадњи са Тужилаштвом БиХ посебно дефинисати њихово ангажовање у истрагама које се воде на међународном нивоу.

1.4. Извршити адекватно кадровско структурирање криминалистичко-истражних ресурса, те афирмисати дефинисане стандарде Агенције у структурирању састава истражних тимова и методолошког концепта за вођење најкомплекснијих кривичних истрага.

1.5. Наставити рад на усаглашавању постојећих инструктивних аката за рад криминалистичко-истражних капацитета.

1.6. Успоставити стандарде и развити висок ниво појединачног учинка на свим организационим нивоима, те унаприједити постојећи ниво планирања, организације, вођења, подршке и супервизије у кривичним истрагама и јасно дефинисати улогу сједишта Агенције и регионалних канцеларија у односу на наредбодавну, савјетодавну и координирајућу улогу.

1.7. Унаприједити систем интегрисаних финансијских истрага у директној функцији идентификовања и ефикасне запљене, обезбјеђења и одузимања незаконито стечене имовине, односно имовинске користи, те формирати, едуковати и опремити специјалистичке тимове за вођење интегрисаних финансијских истрага и извршити њихову територијалну дисперзију.

1.8. Створити техничко-технолошке и методолошке претпоставке за ефикасније вођење кривичних истрага, те развити бољу и дјелотворнију сарадњу истражних капацитета са обавјештајним капацитетима и бољи приступ постојећим базама података у оквиру Агенције.

1.9. Унаприједити сарадњу са Одјељењем за заштиту свједока, са акцентом на свједоке који су ушли у Програм заштите, у смислу размјене информација и доношења адекватних безбједносних процјена.

7.1.2. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ ЦИЉА - ИНДИКАТОРИ УСПЈЕХА

Имплементациј циља 1. Наставити рад на обезбјеђивању неопходне организационе, кадровске, нормативно-правне, техничко-технолошке, оперативно-тактичке, методолошке и материјално-техничке претпоставке за ефикасно и успјешно вођење најзахтјевнијих истрага из области организованог криминала, корупције, тешког финансијског криминала, прања новца и финансирања терористичких активности, као и истраживања кривичних дјела ратних злочина. Спровођење јасно дефинисаних стратегија за остваривање овог стратешког циља обезбиједиће оперативност, усмјереност и циљану оријентисаност капацитета за истраживање криминалних активности организованих група високог профила, дефинисаним моделирањем, комбиновањем високософистицираних истражних мјера и радњи у оквиру усвојених методика откривања, истраживања и разјашњавања криминалног колективитета злочиначких организација које дјелују на подручју БиХ и региона.

У оквиру процеса имплементације Стратешког циља 1. Државна агенција за истраге и заштиту ће усвојити дефинисане индикаторе успјеха који ће подржати процес оперативног планирања за спровођење Стратешког плана. Неки од индикатора успјешности за остваривање овог циља су:

- Број спроведених истрага у сегменту организованог криминала, корупције, прања новца, тероризма и ратних злочина;
- Број поднесених извјештаја о почињеном кривичном дјелу и број пријављених лица обухваћених наведеним извјештајима у специфичним подручјима истраживања криминала;
- Учесталост и ефикасност примјене посебних истражних радњи у кривичним истрагама;
- Број и количина заплијењеног и одузетог незаконито стеченог новца и имовине, укључујући и кријумчарену робу (дрога, оружје, кривотворени новац, кријумчарена роба);
- Висина материјалне штете причињене извршењем кривичног дјела, односно Прибављена противправна имовинска корист;
- Број лица лишених слободе, са посебним акцентом на лица којим је одређена мјера притвора;
- Број спроведених истражних мјера и радњи;
- Ефикасност у спровођењу истрага (однос употријебљени капацитети Агенције Напрам резултата акције).

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 2. Унаприједити криминалистичко-обавјештајну дјелатност Агенције

У контексту пријетњи које за босанскохерцеговачко друштво представљају криминалне активности чије је истраживање у надлежности Државне агенције за истраге и заштиту, а ради пружања благовременог, ефикасног и професионалног супротстављања криминалним активностима појединаца и група, Агенција жели да отклони и идентификује ограничења и слабости у криминалистичко-обавјештајном процесу, те да га организационо, кадровски, технолошки и функционално моделира како би изградила дјелотворнији систем прикупљања, процјене, упоређивања, анализе и расподјеле криминалистичко-обавјештајних података.

Реализацијом овог стратешког циља Државна агенција за истраге и заштиту жели унаприједити и структурирати систем планирања, координације, супервизирања, безбједносне заштите, информисања и евидентирања свих полупродуката и продуката криминалистичко-обавјештајног процеса у свим функционалним и територијалним модалитетима, укључујући резидентну и нерезидентну мултиагенцијску размјену података и оперативну сарадњу.

7.2.1. ПРОГРАМИ

2.1. Дефинисати правни оквир за криминалистичко-обавјештајну дјелатност на нивоу Агенције, са тежиштем на идентификацију стратешких и оперативних праваца обавјештајног рада, одредити носиоце криминалистичко-обавјештајног рада, усвојити основне принципе криминалистичко-обавјештајног процеса, као и методологије успостављања и вођења одговарајућих евиденција, уважавајући принципе заштите тајности података.

2.2. У складу са стратешким циљевима Агенције, стандардизовати методологију израде плана прикупљања криминалистичко-обавјештајних података, развити примјеренији систем прикупљања информација, оцјене поузданости извора и квалитета информације, развити висок ниво организације активности криминалистичко-обавјештајног процеса ради дефинисања мета и стварања крим. обавјештајне мреже на подручју БиХ.

2.3. Развијати одговарајуће моделе који обухватају структуриран и методолошки приступ аналитичкој обради великог броја крим.обавјештајних информација како би анализирани информације биле приказане визуелно једноставно и јасно, успоставити нове, додатне одговарајуће базе података и употребљавати савремене аналитичке програме, те јасно дефинисати продукте и полупродукте обавјештајног рада.

2.4. Наставити са процесом системског развоја Програма рада са информантима, проналажења модалитета инфилтрирања истих у криминалне групе које се баве најтежим облицима криминала из надлежност Агенције, те имплементацију свих сегмената Инструкције о раду са информантима.

2.5. Обезбиједити потребне претпоставке за ефикаснији систем размјене крим. обавјештајних података кроз обавјештајно-аналитичку подршку криминалистичко-истражним капацитетима Агенције.

2.6. Обезбиједити неопходна материјално-техничка средства, информатичку и другу опрему за потребе даљег развоја криминалистичко-обавјештајне дјелатности Агенције.

7.2.2. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ ЦИЉА - ИНДИКАТОРИ УСПЈЕХА

Остваривањем овог стратешког циља Агенција ће обезбиједити структурирану криминалистичко-обавјештајну дјелатност усмјерену на организовани, плански и систематски процес прикупљања и аналитичке обраде обавјештајних података из своје надлежности, са јасним циљем да идентификује, обавјештајно истражује и дефинише носиоце криминалних активности, било да се ради о појединцима или организованим групама. Јасно дефинисани правни оквир за криминалистичко-обавјештајну дјелатност омогућиће организацију Агенције у смислу ситуирања обавјештајног рада, одређивањем носилаца појединих компоненти криминалистичко-обавјештајне дјелатности, усвајањем принципа и методологијом рада. Поред тога, у формалном, материјалном, садржајном и функционалном смислу унаприједиће се досадашњи модел анализе, израде, расподјеле и експлоатације полупродуката и продуката криминалистичко-обавјештајног рада, те систем обавјештајно-аналитичке подршке текућим истражним активностима Агенције.

Процес имплементације овог стратешког циља евалуираће се у континуитету у односу на следеће индикаторе успјеха:

- Квантитет и квалитет прикупљених обавјештајних података у специфицираним Подручјима обавјештајног истраживања (организовани криминал, корупција...);
- Број, квалитет и квантитет стратешких, оперативних и тактичких извештаја, анализа;
- Показатељи из области размјене криминалистичко-обавјештајних података са другим агенцијама;
- Показатељи из области рада са информантима Агенције;
- Број квалитет и структура продуката обавјештајног рада по врстама;
- Број, квалитет и структура полупродуката обавјештајног рада;
- Показатељи из области обавјештајно-аналитичке подршке;
- Обавјештајни капацитети на текућим истрагама;
- Показатељи из области уноса података у базе, њихова селекција, анализа итд.;
- Ефикасност (однос уложених капацитета насупрот резултатима рада).

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 3. Развити организационе капацитете Агенције како би стратешки одговарала безбједносним

Актуелни трендови криминалних активности у Босни и Херцеговини имплицирају потребу за свеобухватном и цјеловитом анализом тренутних организационих рјешења, ефикасности, нарочито до сада дефинисаних ефективних оперативних капацитета предвиђених за остваривање оперативно-откривачке и истраживачке функције Агенције и њеног линијског и функционалног распореда. Агенција у перспективи очекује прилагођавање постојеће унутрашње структуре, прије свега криминалистичко-истражних капацитета, проширивањем и ојачавањем капацитета за борбу против тероризма, организованог криминала, корупције, прања новца и тешког финансијског криминала, као и истраживања ратних злочина. Поред тога, недовољно развијена линијска и функционална одговорност, те недовољно дефинисани међусобни односи и улоге основних организационих јединице и њихових еквивалената у оквиру регионалних канцеларија на терену, узрокују низак ниво координације, садејства и сарадње, посебно обавјештајно-истражних капацитета, што у одређеној мјери лимитира ефикасност оперативних капацитета Агенције и очекиване резултате рада.

Савремени безбједносни изазови постављају, истовремено, пред Агенцију обавезу да развија структуралне организационе капацитете за међународну и међуагенцијску сарадњу, односе са јавношћу, стратешко планирање и анализу, те организационе јединице за административну и електронску заштиту података, као и усклађен процес и систем управљања успјехом ради елиминације процеса који онемогућавају ефикаснији и дјелотворнији рад.

7.3.1. ПРОГРАМИ

3.1. Извршити организационо реструктурирање криминалистичко-истражних капацитета ради прилагођавања савременим трендовима криминалних активности у Босни и Херцеговини и региону, систематизацијским и организационим проширивањем истражних капацитета за борбу против тероризма, организованог криминала, корупције, прања новца и тешког финансијског криминала, као и истраживања ратних злочина.

3.2. Функционално ускладити организационе компоненте криминалистичко-обавјештајне дјелатности, те нормативно дефинисати улогу и задатке обавјештајних капацитета на прикупљању крим. обавјештајних података, кориштење обавјештајних база података и могућност да регионалне канцеларије приступе истим.

3.3. Организационо-систематизацијски структурирати и развити организационе капацитете за међународну и међуагенцијску сарадњу, стратешко планирање и анализу, заштиту класификованих заштићених докумената, информатичку безбједност и електронску заштиту, те спроводити интерне ревизије.

3.4. Унаприједити и нормативно дефинисати међусобне односе основних организационих јединица Агенције, са тежиштем на функционални однос криминалистичко-истражних капацитета у сједишту и њихових еквивалената у оквиру регионалних канцеларија.

7.3.2. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ ЦИЉА - ИНДИКАТОРИ УСПЈЕХА

Имплементација овог стратешког циља омогућује да Агенција будућу организациону структуру, прије свега криминалистичко-истражних капацитета, прилагоди савременим трендовима криминалних активности у БиХ и региону, као и обавезама које проистичу из стратешких докумената Министарства безбједности, посебно стратегија за борбу против организованог криминала, корупције, прања новца и финансирања терористичких активности, те Стратегије за рад на предметима ратних злочина, те да прилагоди и законске одредбе које налажу организационо структурисање одређених организационих јединица у оквиру Агенције.

Стратегије за имплементацију овог циља обезбиједиће додатне капацитете за обавјештајно-истражну компоненту Агенције, кроз јасно дефинисану линијску и функционалну одговорност основних организационих јединица у сједишту и њихових еквивалената на терену у оквиру регионалних канцеларија. Поред тога, стратегије ће у будућности омогућити јачање до сада недовољно организационо развијених појединих компоненти, прије свега оних из области међународне и међуагенцијске сарадње, те односа са јавношћу и стратешког планирања и анализе. Доследна имплементација овог стратешког циља успоставиће ефикасан систем руковођења на високом, средњем и тактичком нивоу, са јасно дефинисаним елементима за програмирање рада Агенције, те цјелокупног процеса руковођења, укључујући координацију, распон контроле, надзор и извјештавање.

Неки од могућих успјеха који су у вези са имплементацијом циља су:

- Усвајање Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији Агенције;
- Показатељи ефикасности оперативних капацитета регионалних канцеларија у оквиру своје територијалне надлежности;
- Усвајање одређеног броја оперативних и административних начела и процедура (правилници, инструкције, упутства, смјернице...);
- Показатељи о ефикасности вођења сложених истрага и система руковођења и/или координације сједишта са регионалним канцеларијама;
- Процјена и анализа ефективних оперативних капацитета.

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 4. Успоставити адекватан потенцијал запослених који одражава оптималан ниво кадровских капацитета Агенције

Потребе времена и актуелни и будући безбједносни изазови захтијевају развијање политике планирања, привлачења и запошљавања најквалитетнијих кадровских потенцијала, са адекватним стручним и моралним акредитивима, који ће уз адекватну обуку и потпуно професионални развој у Агенцији бити гарант њене успјешности. Имајући у виду ограничења у запошљавању нових кадрова, а с обзиром на лимитиран буџет за ове потребе, значајан напор треба усмјерити на боље искориштавање постојећих кадровских потенцијала побољшањем организационих процеса, праксе руковођења особљем у којој ће се на принципу правичности и једнакости унапређивати и награђивати само најбољи. Ради тога потребно је модернизовати и ажурирати базе података запослених, те оспособити руководеће службенике за сврсисходно управљање кадровским потенцијалима и повећати њихов радни резултат.

7.4.1. ПРОГРАМИ

4.1. Наставити активности на имплементацији модерне политике планирања, запошљавања, попуњавања Агенције недостајућим кадровима, привлачења и задржавања најквалитетнијих људских потенцијала са адекватним и стручним акредитивима.

4.2. Распоређивати, унапређивати и професионално развијати запослене у Агенцији, принципијелно и концепцијски базирати у складу са стручним квалификацијама, професионалним искуством, досадашњим конкретним резултатима рада и исказаним афинитетима за обављање специфичних послова и задатака, посебно у сегменту оперативних послова овлашћених службених лица Агенције.

4.3. Модернизовати и ажурирати одговарајуће базе података запослених, те континуираним процесом анализе развити модерне процедуре управљања истим.

4.4. Развити свеобухватне програме едукације свих запослених у Агенцији, посебно на оперативним линијама рада, ради стицања додатних знања и вјештина из области криминалистичких тактика, технике и методике у примјени и експлоатацији савремених техничко-технолошких достигнућа, у функцији спровођења најсложенијих послова и задатака на откривању и истраживању кривичних дјела из надлежности Агенције, те развити и израдити модеран програм за додатно оспособљавање и усавршавање руководних полицијских службеника на свим нивоима ради даљег унапређења функције руковођења.

7.4.2. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ ЦИЉА - ИНДИКАТОРИ УСПЈЕХА

Овај стратешки циљ треба да обезбиједи запошљавање нових кадровских потенцијала са адекватним моралним, образовним и стручним акредитивима, те боље искориштавање кадровских и материјалних капацитета побољшањем организационог успјеха и организационог процеса и унапређење постојећих кадровских потенцијала.

Испуњавање овог циља омогућиће да Агенција успјешно реализује мисију и стратешке циљеве утврђене овим стратешким планом, прије свега ефикасност, одговорност и професионализам у Агенцији, а створиће се и претпоставке за успостављање ефикасног система руковођења на свим нивоима, са јасно дефинисаним елементима за функционисање модерног система управљања запосленим, који ће резултирати повећањем резултата свих запослених.

Неки од могућих индикатора успјеха у вези са имплементацијом овог циља:

- Број расписаних и број попуњених позиција;
- Број службеника којима је престао радни однос по било ком основу;
- Број слободних позиција за интерно унапређење и број унапријеђених службеника;
- Успостављање, модернизовање и ажурирање одговарајућих база података запослених;
- Доношење и реализација свеобухватних програма едукације свих запослених, а у функцији спровођења најзахтјевнијих полицијских послова и задатака, те успостављање система анализе и праћења резултата рада кадрова који су завршили одговарајуће обуке;
- Успостављање система интерне контроле.

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 5. Подићи на још већи ниво подршку, сарадњу и размјену информација са кантоналним, ентитетским, државним и међународним партнерима

Глобализација у савременом свијету доноси нове облике интеракције у свим сферама живота и рада, “ломи” традиционалне границе националних држава и директно доводи до безбједносних импликација и дефицита с једне стране и потребе за интеграционим облицима сарадње, с друге стране. Разноликост и различите форме организованог и транснационалног криминала условљавају нови системски приступ у креирању благовременог и ефикасног одговора на растуће пријетње и савремене облике криминала. Простор Босне и Херцеговине је веома интересантан са становишта незаконитих дјеловања транснационалних криминалних организација, са веома наглашеним симболичким везама које остварују са домаћим криминалним групама које директно утичу на општу безбједносну ситуацију.

Ради организационо-системског дјеловања на подручју борбе против свих видова организованог криминала, као и дефинисања улоге Агенције у тој борби, учени су одређени недостаци и ограничења, те препозната потреба за додатном афирмацијом службене сарадње на националном и међународном нивоу, нарочито у сегменту унапређења подршке, сарадње, размјене информација и расположивих ресурса, те оперативног дјеловања у спровођењу заједничких антикриминалних операција.

7.5.1. ПРОГРАМИ

5.1. Наставити имплементацију мултилатералних споразума потписаних на нивоу БиХ који се односе на међународну полицијску сарадњу и иницирати активности на потписивању билатералних споразума са земљама у окружењу и регији са којима нису успостављени правни механизми међународне полицијске сарадње.

5.2. Развити оперативне механизме, партнерске односе и релације на међународном нивоу ради унапређења међународне сарадње, размјене информација и спровођења заједничких међународних истрага, поштујући постојеће правне оквире унутар земље партнера у конкретним активностима.

5.3. Обезбиједити потпуну сарадњу и имплементацију потписаних споразума и меморандума о разумијевању између Агенције, полицијских органа и других службених партнера у БиХ и иницирати доношење додатних меморандума о сарадњи и разумијевању у свим областима из надлежности Агенције, посебно у сегменту разраде оперативних механизма за креирање заједничких оперативних активности у борби против криминала.

5.4. Унаприједити постојеће моделе и механизме размјене обавјештајних података ради побољшања система размјене информација са службеним партнерима Агенције, модерним и напредним системом комуникације, уз истовремену заштиту, а све у складу са законским прописима.

5.5. Успоставити адекватан систем и концепт просљеђивања информација унутар и изван Агенције доношењем инструктивних аката, поштујући законске и подзаконске норме о размјени података и информација.

5.6. Унаприједити међуагенцијску сарадњу у подручју организовања заједничких специјалистичких обука, едукације, размјену ресурса попут особља, техничке опреме и именовати официра за везу.

7.5.2. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ ЦИЉА - ИНДИКАТОРИ УСПЈЕХА

Остваривањем стратешког циља 5. Државна агенција за истраге и заштиту, као препознатљив партнер у области међународне полицијске сарадње у региону, жели да додатно афирмише свој интегритет и додатно унаприједи међуагенцијску сарадњу са агенцијама за спровођење закона на нивоу Босне и Херцеговине. У том контексту, имплементација важећих мултилатералних и билатералних споразума о полицијској сарадњи, успостављање оперативних механизма, партнерских односа, те извођење координираних полицијских акција на нивоу БиХ и у региону представљају императив у оквиру дефинисаних стратегија за имплементацију овог циља. У директној вези са овим стратешким циљем су стратегије које предвиђају институционално и организационо јачање Агенције успостављањем унутрашње организационе јединице у којој ће бити ситуирана међународна и међуагенцијска сарадња, а која би у будућности била увезана са Дирекцијом за координацију полицијских тијела у сегменту полицијских послова од међународног значаја.

У оквиру процеса евалуације и мјерења резултата остваривања овог стратешког циља могући индикатори успјеха су:

- Број успјешно окончаних активности међуагенцијске сарадње (обуке, едукације, размјена особља, опреме, објеката, официри за везу);
- Показатељи о броју и структури размијењених информација са партнерима и показатељи о резултатима ове размјене;
- Показатељи о степену имплементације споразума о полицијској сарадњи, показатељи о броју и структури меморандума о разумијевању и инструкција који операционализују сарадњу на терену;
- Број, обим, структура и ефикасност заједнички изведених полицијских операција;
- Показатељи о учешћу Агенције у раду међуагенцијских ударних група, експертских тијела, савјетодавних група;
- Процјена спремности партнера Агенције у спровођењу закона (домаћих и међународних) за уступање информација.

ЦИЉ 6. Одржати достигнути позитиван имиџ Агенције у јавности и интензивно радити на његовом даљем унапређењу

Наставити са унапређењем функције информисања и односа са јавношћу, као и са стварањем универзалног обрасца потребних етичких, моралних и стручних квалитета и способности свих запослених како би се додатно афирмисао и промовисао имиџ Агенције у јавном мнијењу.

Ради позиционирања Агенције као водеће снаге у систему безбједности БиХ, ојачати капацитете Агенције у дијелу односа с јавношћу, у оквиру којих ће се иновативним приступом у односима са јавношћу, посебно у презентовању успјешних полицијских активности и резултата рада Агенције уопште, додатно учврстити лидерска позиција Агенције на домаћем и међународном плану.

7.6.1. ПРОГРАМИ

6.1. Креирати организационе капацитете за имплементацију Стратегије СИПА-е за рад са медијима и информисање јавности (неопходни капацитети подразумевају кадрове, обуку, опремљеност, организациону структуру, начела и процедуру).

6.2. Развити и имплементирати акциони план којим се успоставља Стратегија Агенције за рад са медијима и информисање јавности.

6.3. Инсистирањем на потпуној имплементацији Етичког кодекса полицијских службеника Државне агенције за истраге и заштиту и подзаконских аката који регулишу понашање државних службеника и запосленика, креирати етичко и културолошко окружење у Агенцији како би се јачањем индивидуалног интегритета сваког запосленог, његових професионалних, моралних и стручних квалитета додатно афирмисао и промовисао позитиван имиџ Агенције у јавности.

6.4. Побољшати интерну комуникацију у Агенцији путем Интранета како би сви запослени били благовремено и тачно упознати са свим релевантним информацијама и актуелним дешавањима у Агенцији.

7.6.2. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ ЦИЉА - ИНДИКАТОРИ УСПЈЕХА

Имајући у виду значај и улогу односа са јавношћу и перцепцију јавности и грађана према раду Државне агенције за истраге и заштиту, остваривање овог стратешког циља пружа објективне претпоставке да се јасном унутрашњом структуром Агенције професионалније и ефикасније промовише имиџ Агенције креирањем и дизајнирањем конкретних програма, посебно у сегменту квалитетне презентације успјешних полицијских активности, безбједносних догађаја у оквиру надлежности Агенције, као и модерним информативним кампањама усмјереним на јачање угледа Агенције. Успостављање унутрашње организационе јединице надлежне за рад са јавношћу пружиће квалитетнију интституционалну основу и оквир за темељито и свеобухватно спровођење Стратегије за рад са медијима и информисање јавности.

Индикатори успјеха у оквиру имплементације овог циља су:

- Успостављање Одсјека за односе са јавношћу – организациони оквир;
- Попуњавање радних мјеста и материјално-техничке претпоставке за рад Одсјека;
- Семинари, едукације, програми за оспособљавање запослених у Одсјеку;
- Показатељи у броју објављених информација о полицијским операцијама;
- Анализа објављених медијских садржаја и периодичне анкете како би се утврдила перцепција јавности према раду СИПА-е;
- Показатељи о јавним кампањама у вези са антикриминалним операцијама, *crime-stoperi*, учешће на јавним округлим столовима, дебатама, контакт емисијама;
- Презентација о институционалним активностима СИПА-е (контакти са представницима безбједносних агенција и других домаћих и иностраних партнера и институција, потписивање споразума, меморандума и протокола о сарадњи и разумијевању);
- Показатељи о програмима сарадње са грађанима (наставити са праксом одржавања Форума грађана који ће убудуће чинити представници ширег круга друштвене заједнице);
- Показатељи о обиму и квалитету комуникације са јавношћу путем веб странице.

8. ТАБЕЛАРНИ ПРЕГЛЕД СТРАТЕШКИХ ЦИЉЕВА И ПРОГРАМА

Стратешки циљ 1: Ојачати криминалистичко-истражне капацитете као одговор на појавне облике криминала из надлежности Агенције					
Носилац циља: руководилац Криминалистичко-истражног одјељења - 02					
Програми за имплементацију циља:					
Ознака	Преглед програма	Организационе јединице за спровођење пројекта	Индикатор спровођења	Временски период за раелизацију програма	Буџет импликација
1.1.	Проширити и ојачати оперативне капацитете како би се знатно боље користиле посебне истражне радње у откривању и истраживању најтежих облика организованог криминала, тероризма и корупције.				
1.2.	Унаприједити комуникацију и сарадњу, као и размјену информација у сегменту кривичних истрага са Тужилаштвом БиХ, другим полицијским агенцијама и другим субјектима који учествују у истрагама.				
1.3.	Редефинисати постојећи систем селекције регрутовања и припреме рада прикривених истражилаца, те у сарадњи са Тужилаштвом БиХ посебно дефинисати њихово ангажовање у истрагама које се воде на међународном нивоу.				
1.4.	Извршити адекватно кадровско структурирање криминалистичко-истражних ресурса, те афирмисати дефинисане стандарде Агенције у структурирању састава истражних тимова и методолошког концепта за вођење најкомплекснијих кривичних истрага.				
1.5.	Наставити рад на усаглашавању постојећих инструктивних аката за рад криминалистичко-истражних капацитета.	02,03,04,11, 12,13,14.		2014. г.	ДА
1.6.	Успоставити стандарде и развити висок ниво појединачног учинка на свим организационим нивоима, те унаприједити постојећи ниво планирања, организације, вођења, подршке и супервизије у кривичним истрагама и јасно дефинисати улогу сједишта Агенције и регионалних канцеларија у односу на наредбодавну, савјетодавну и координирајућу улогу.				
1.7.	Унаприједити систем интегрисаних финансијских истрага у директној функцији идентификовања и ефикасне запљене, обезбјеђења и одузимања незаконито стечене имовине, односно имовинске користи, те формирати, едуковати и опремити специјалистичке тимове за вођење интегрисаних финансијских истрага и извршити њихову територијалну дисперзију.				
1.8.	Створити техничко-технолошке и методолошке претпоставке за ефикасније вођење кривичних истрага, те развити бољу и дјелотворнију сарадњу истражних капацитета са обавјештајним капацитетима и напреднији приступ постојећим базама података у оквиру Агенције.				
1.9.					

	Унаприједити сарадњу са Одјељењем за заштиту свједока, са акцентом на свједоке који су ушли у Програм заштите у смислу размјене информација и доношења адекватних безбједносних процјена.				
--	--	--	--	--	--

Стратешки циљ 2: Унаприједити криминалистичко-обавјештајну дјелатност Агенције					
Носилац циља: руководиоца основне организационе јединице Одсјека за обавјештајни рад					
Програми за имплементацију циља:					
Ознака	Преглед програма	Организацион е јединице за спровођење пројекта	Индикатор спровођења	Временск и период за раелизац ију програма	Буџет импликациј е
2.1.	Дефинисати правни оквир за криминалистичко-обавјештајну дјелатност на нивоу Агенције, са тежиштем на идентификацију стратешких и оперативних праваца обавјештајног рада, одредити носиоце криминалистичко-обавјештајног рада, усвојити основне принципе криминалистичко-обавјештајног процеса, као и методологије успостављања и вођења одговарајућих евиденција, уважавајући принципе заштите тајности података.				
2.2	У складу са стратешким циљевима Агенције стандардизовати методологију израде плана прикупљања криминалистичко-обавјештајних података, развити примјеренији систем прикупљања информација, оцјене поузданости извора и квалитета информације, развити висок ниво организације активности криминалистичко-обавјештајног процеса ради дефинисања мета и стварања крим. обавјештајне мреже на подручју БиХ.				
2.3.	Развијати одговарајуће моделе који обухватају структуриран и методолошки приступ аналитичкој обради великог броја крим. обавјештајних информација како би анализирани информације биле приказане визуелно једноставно и јасно, успоставити нове, додатне одговарајуће базе података и употребљавати савремене аналитичке програме, те јасно дефинисати продукте и полупродукте обавјештајног рада.	02,03,04,11, 12,13,14.		2014. г.	ДА
2.4.	Наставити са процесом системског развоја Програма рада са информантима, проналажења модалитета инфилтрирања истих у криминалне групе које се баве најтежим облицима криминала из надлежност Агенције, те имплементацију свих сегмената Инструкције о раду са информантима.				
2.5.	Обезбиједити потребне претпоставке за ефикаснији систем размјене крим. обавјештајних података кроз обавјештајно-аналитичку подршку криминалистичко-истражним капацитетима Агенције.				
2.6.	Обезбиједити неопходна материјално-техничка средства, информатичку и другу опрему за				

	потребе даљег развоја криминалистичко-обавјештајне дјелатности Агенције.				
--	--	--	--	--	--

Стратешки циљ 3: Развити организационе капацитете Агенције како би стратешки одговарала безбједносним изазовима					
Носилац циља: Кабинет директора					
Програм за имплементацију циља:					
Ознака	Преглед програма	Организацион е јединице за спровођење пројекта	Индикатор спровођења	Временски период за раелизациј у програма	Буџет импликације
3.1.	Извршити организационо реструктурирање криминалистичко-истражних капацитета ради прилагођавања савременим трендовима криминалних активности у Босни и Херцеговини и региону, систематизацијским и организационим проширивањем истражних капацитета за борбу против тероризма, организованог криминала, корупције, прања новца и тешког финансијског криминала, као и истраживања ратних злочина.	01		2014. г.	ДА
3.2.	Функционално ускладити организационе компоненте криминалистичко-обавјештајне дјелатности, те нормативно дефинисати улогу и задатке обавјештајних капацитета на прикупљању крим. обавјештајних података, кориштење обавјештајних база података и могућност да регионалне канцеларије приступе истим.				
3.3.	Организационо-систематизацијски структурирати и развити организационе капацитете за међународну и међуагенцијску сарадњу, стратешко планирање и анализу, заштиту класификованих заштићених докумената, информатичку безбједност и електронску заштиту, те спроводити интерне ревизије.				
3.4.	Унаприједити и нормативно дефинисати међусобне односе основних организационих јединица Агенције, са тежиштем на функционални однос криминалистичко-истражних капацитета у сједишту и њихових еквивалената у оквиру регионалних канцеларија.				

Стратешки циљ 4: Успоставити адекватан потенцијал запослених који одражава оптималан ниво кадровских капацитета Агенције					
Носилац циља: руководицац Службе за администрацију и унутрашњу подршку					
Програми за имплементацију циља:					
Ознака	Преглед програма	Организацион е јединице за спровођење пројекта	Индикатор спровођења	Временски период за раелизациј у програма	Буџет импликације
4.1.	Наставити активности на имплементацији модерне политике планирања, запошљавања, попуњавања Агенције недостајућим кадровима, привлачења и задржавања најквалитетнијих људских потенцијала са адекватним и стручним акредитивима.				
4.2.	Распоређивати, унапређивати и професионално развијати запослене у Агенцији, принципијелно и концепцијски базирати у складу са стручним квалификацијама, професионалним искуством, досадашњим конкретним резултатима рада и исказаним афинитетима за обављање специфичних послова и задатака, посебно у сегменту оперативних послова овлаштених службених лица Агенције.				
4.3.	Модернизовати и ажурирати одговарајуће базе података запослених, те континуираним процесом анализе развити модерне процедуре управљања истим.	09		2014. г.	ДА
4.4.	Развити свеобухватне програме едукације свих запослених у Агенцији, посебно на оперативним линијама рада, ради стицања додатних знања и вјештина из области криминалистичких тактика, технике и методике у примјени и експлоатацији савремених техничко-технолошких достигнућа, у функцији спровођења најсложенијих послова и задатака на откривању и истраживању кривичних дјела из надлежности Агенције, те развити и израдити модеран програм за додатно оспособљавање и усавршавање руководних полицијских службеника на свим нивоима, ради даљег унапређења функције руковођења.				

Стратешки циљ 5: Подићи на још већи ниво подршку, сарадњу и размјену информација са кантоналним, ентитетским, државним и међународним партнерима

Носилац циља: Кабинет директора

Програми за имплементацију циља:

Ознака	Преглед програма	Организацион е јединице за спровођење пројекта	Индикатор спровођења	Временск и период за раелизац ију програма	Буџет импликациј е
5.1.	Наставити имплементацију мултилатералних споразума потписаних на нивоу БиХ који се односе на међународну полицијску сарадњу и иницирати активности на потписивању билатералних споразума са земљама у окружењу и регији са којима нису успостављени правни механизми међународне полицијске сарадње.	01		2014. г.	НЕ/ДА
5.2.	Развити оперативне механизме, партнерске односе и релације на међународном нивоу ради унапређења међународне сарадње, размјене информација и спровођења заједничких међународних истрага, поштујући постојеће правне оквире унутар земље партнера у конкретним активностима.				
5.3.	Обезбиједити потпуну сарадњу и имплементацију потписаних споразума и меморандума о разумијевању између Агенције, полицијских органа и других службених партнера у БиХ и иницирати доношење додатних меморандума о сарадњи и разумијевању у свим областима из надлежности Агенције, посебно у сегменту разраде оперативних механизма за креирање заједничких оперативних активности у борби против криминала.				
5.4.	Унаприједити постојеће моделе и механизме размјене обавјештајних података ради побољшања система размјене информација са службеним партнерима Агенције, модерним и напредним системом комуникације, уз истовремену заштиту, а све у складу са законским прописима.				
5.5.	Успоставити адекватан систем и концепт просљеђивања информација унутар и изван Агенције доношењем инструктивних аката, поштујући законске и подзаконске норме о размјени података и информација.				
5.6.	Унаприједити међуагенцијску сарадњу у подручју организовања заједничких специјалистичких обука, едукације, размјену ресурса попут особља, техничке опреме и именовати официра за везу.				

Стратешки циљ 6: Одржати достигнути позитиван имиџ Агенције у јавности и интензивно радити на његовом даљем унапређењу

Носилац циља: Одсјек за односе са јавношћу и информације

Програми за имплементацију циља:

Ознака	Преглед програма	Организацион е јединице за спровођење пројекта	Индикатор спровођења	Временски период за раелизациј у програма	Буџет импликације
6.1.	Креирати организационе капацитете за имплементацију Стратегије СИПА-е за рад са медијима и информисање јавности (неопходни капацитети подразумевају кадрове, обуку, опремљеност, организациону структуру, начела и процедуру).				
6.2.	Развити и имплементирати акциони план којим се успоставља Стратегија Агенције за рад са медијима и информисање јавности.				
6.3.	Инсистирањем на потпуној имплементацији Етичког кодекса полицијских службеника Државне агенције за истраге и заштиту и подзаконских аката који регулишу понашање државних службеника и запосленика, креирати етичко и културолошко окружење у Агенцији како би се јачањем индивидуалног интегритета сваког запосленог, његових професионалних, моралних и стручних квалитета додатно афирмисао и промовисао позитиван имиџ Агенције у јавности.	01		2014. г.	ДА
6.4.	Побољшати интерну комуникацију у Агенцији путем Интранета како би сви запослени били благовремено и тачно упознати са свим релевантним информацијама и актуелним дешавањима у Агенцији.				

БИБЛИОГРАФИЈА

- Закон о Државној агенцији за истраге и заштиту („Службени гласник БиХ“, бр. 27/04, 63/04, 35/05 и 49/09);
- Закон о полицијским службеницима Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 27/04, 63/04, 5/06, 33/06, 58/06, 15/08, 63/08 и 35/09);
- Закон о програму заштите свједока („Службени гласник БиХ“, број 29/04);
- Закон о спречавању и сузбијању злоупотребе опојних дрога и Акциони план („Службени гласник БиХ“ број 08/06);
- Закон о спречавању прања новца и финасирања терористичких активности („Службени гласник БиХ“, број 53/09);
- Кривични закон Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 3/03, 30/05, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 53/06, 55/06 и 32/07);
- Закон о кривичном поступку Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 3/03, 26/04, 13/05, 48/05, 46/06, 76/06, 29/07, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09 и 16/09);
- Закон о заштити свједока под пријетњом и угрожених свједока („Службени гласник БиХ“, бр. 3/03, 21/03, 61/04 и 55/05);
- Закон о министарствима и другим органима управе у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“, бр. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09 и 59/09);
- Закон о унутрашњим пословима Федерације Босне и Херцеговине („Службене Новине ФБиХ“, број 49/05);
- Закон о унутрашњим пословима („Службени гласник Републике Српске“, број 48/03);
- Закон о Државној граничној служби („Службени гласник БиХ“, бр. 50/04, 27/07 и 49/09);
- Закон о кретању и боравку странаца и азилу („Службени гласник БиХ“, број 36/08);
- Закон о независним и надзорним тијелима полицијске структуре Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 36/08);
- Закон о Дирекцији за координацију полицијских тијела и о агенцијама за подршку полицијској структури Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ, број 36/08);
- Закон о заштити тајних података („Службени гласник БиХ“, број 36/08);
- Закон о слободи приступа информацијама („Службени гласник БиХ“, број 28/00 и 45/06);
- Закон о Обавјештајно-безбједносној агенцији Босне и Херцеговине („Службени Гласник БиХ“, бр. 12/04, 32/07 и 12/09);
- Закон о Тужилаштву Босне и Херцеговине, пречишћени текст („Службени гласник БиХ“, број 49/09);
- Закон о Суду Босне и Херцеговине, пречишћени текст („Службени гласник БиХ“, Број 49/09);
- Закон о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 25/04, 93/05, 32/07, 48/07 и 15/08);
- Закон о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2009. годину („Службени гласник БиХ“, број 7/09);
- Устав Босне и Херцеговине (Општи оквирни споразум за мир у Босни и Херцеговини, Анекс 4.) и Амандман на Устав Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације

- БиХ“, број 1/94) и амандмани на Устав Федерације Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 1/94, 13/97, 16/02, 22/02 и 52/02);
- Устав Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 28/94, 8/06, 13/96, 15/96, 16/96, 21/96, 21/02, 26/02, 30/02, 31/02, 69/02, 31/03, 98/03, 115/05 и 117/05);
  - Споразум о стабилизацији и придруживању са Европском унијом („Службени гласник БиХ“ бр.5/08);
  - Безбједносна политика БиХ;
  - Стратешки план Министарства безбједности БиХ 2011-2013;
  - Државна стратегија за рад на предметима ратних злочина;
  - Стратегија за борбу против организованог криминала 2009-2012;
  - Стратегија за спречавање прања новца и финансирања терористичких активности у Босни и Херцеговини;
  - Стратегија за борбу против корупције 2009-2014;
  - Споразум о стабилизацији и придруживању са Европском унијом;
  - Стратегија проширења и кључни изазови 2011-2012;
  - Програм рада Државне агенције за истраге и заштиту за 2011. годину;
  - Извјештај о раду Државне агенције за истраге и заштиту за 2011. годину;
  - Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији СИПА-е;
  - Стратегија за контролу, сузбијање и спречавање злоупотребе опојних дрога 2009-2013;
  - Национални акциони план за борбу против трговине људима 2008-2012;
  - Развој стратешког плана за Агенцију за спровођење закона: Пројектни план – ИСИТАР;
  - Мултилатерална сарадња СИПА-е се одвија у оквиру: Споразум између Босне и Херцеговине и Европске уније о безбједносним процедурама за размјену повјерљивих информација, Сл. гласник БиХ, број 2/06; Конвенција о полицијској сарадњи у Југоисточној Европи, Сл. гласник БиХ, број 4/07; Стратешки споразум о сарадњи између Босне и Херцеговине и Уреда Европске полиције (EUROPOL), Сл. гласник БиХ, број 10/07; Споразум са Европском унијом о реадмисији лица која бораве без дозволе, Сл. гласник БиХ, број 13/07; Споразум између Босне и Херцеговине и Сјевероатлантске уговорне организације (NATO) о безбједности информација, Сл. гласник БиХ, број 10/07; Конвенција о успостављању Центра за спровођење закона у Југоисточној Европи (SECISELEC); Протокол о недозвољеној производњи и промету наоружања, његовим дијеловима и компонентама и муницији, који допуњава Конвенцију Уједињених народа против транснационалног организованог криминала; Конвенција о борби против трговине људима – Савјет Европе, Сл.гласник БиХ, 14/07; Конвенција о прању новца, тражењу, пљенидби и конфискацији добити стечене криминалним радњама и о финансирању тероризма – Савјет Европе, Сл.гласник БиХ, 14/07; Конвенција о спречавању тероризма – Савјет Европе, Сл.гласник БиХ, 14/07; Споразум о дугорочном стратешком партнерству – DCAF, Сл.гласник БиХ, 03/08; Меморандум о разумијевању између Државне агенције за истраге и заштиту (СИПА) и снага Европске уније (EUFOR) у вези са размјеном информација добијених од СИПА-е путем крим. вруће линије „Кримоловци“ (15.9.2005.); Споразум о разумијевању и сарадњи у области заштите и подршке свједока и других учесника у кривичном поступку између јединица за заштиту свједока БиХ и земаља региона (20.7.2006. и допуне споразума од 06.09.2007. и 15.07.2008); Споразум између Јединице за заштиту Дирекције полиције Министарства унутрашњих послова Републике Србије, Одјелјења за заштиту

- свједока Државне агенције за истраге и заштиту (СИПА) БиХ и Јединице за заштиту свједока Управе полиције Републике Црне Горе о разумијевању и сарадњи у области заштите и подршке свједока и других учесника у кривичном поступку и Меморандум о разумијевању за провођење ILECU у Босни и Херцеговини и принципима његовог функционисања, 4.11.2010. године.
- Билатерална сарадња одвија се у оквиру: Меморандум о разумијевању између финансијско обавјештајних јединица Македоније и Босне и Херцеговине (фебруар 2005. године); Меморандум о разумијевању између финансијско-обавјештајних јединица Хрватске и Босне и Херцеговине (март 2005. године); Меморандум о разумијевању између финансијско-обавјештајних јединица Црне Горе и Босне и Херцеговине (2005. године); Меморандум о разумијевању између финансијско-обавјештајних јединица Словеније и Босне и Херцеговине (октобар 2005. године); Меморандум о разумијевању између финансијско-обавјештајних јединица Србије и Босне и Херцеговине (2005. године); Меморандум о разумијевању између финансијско-обавјештајних јединица Албаније и Босне и Херцеговине (новембар 2005. године); Меморандум о разумијевању између финансијско-обавјештајних јединица Шпањолске и Босне и Херцеговине (септембар 2006. године); Меморандум о разумијевању између финансијско-обавјештајних јединица Арубе и Босне и Херцеговине (јануар 2007. године); Меморандум о разумијевању између финансијско-обавјештајних јединица Холандски Антили и Босне и Херцеговине (мај 2007. године) и Меморандум о разумијевању између финансијско-обавјештајних јединица Парагваја и Босне и Херцеговине (октобар 2007. године).
  - Споразум о сарадњи између СИПА-е и Канцеларије за сарадњу са INTERPOL-ом (2004. године);
  - Меморандум о разумијевању између Министарства безбједности БиХ, Министарства цивилних послова, Државне граничне службе БиХ, Државне агенције за истраге и заштиту, МУП-а ФБиХ, МУП-а РС, Дистрикта Брчко, МУП-а кантона (Унско-санског, Посавског, Тузланског, Зеничко-добојског, Босанско-подрињског, Средњобосанског, Херцеговачко-неретванског, Западнохерцеговачког, Сарајевског и Кантона 10 и Комисије Европске уније о успостављању система аутоматске идентификације отисака прстију (2004. године);
  - Меморандум о разумијевању између Државне агенције за истраге и заштиту и Тужилаштва БиХ о сарадњи у области кривичних истрага тешких повреда међународног хуманитарног права (2005. године);
  - Меморандум о разумијевању између Државне агенције за истраге и заштиту и Тужилаштва БиХ у откривању и кривичном гоњењу починилаца кривичних дјела (2005. године);
  - Анекс споразума о разумијевању између Државне агенције за истраге и заштиту и Уреда регистрара за Одсјек I и Одсјек II Кривичног и Апелационог одјељења Суда БиХ и посебних одјељења Тужилаштва БиХ (2005. године);
  - Меморандум о разумијевању и сарадњи између Министарства безбједности БиХ, Државне агенције за истраге и заштиту, Државне граничне службе БиХ и Међународног програма помоћи у криминалистичкој обуци - ICITAP (2005. године);
  - Меморандум о разумијевању о размјени обавјештајних података, информација и документације у вези са кривичним дјелима против човјечности и вриједности заштићених међународним правом између Министарства безбједности БиХ, МУП-а ФБиХ, МУП-а РС, Државне агенције за истраге и заштиту, Управе

- полиције ФБиХ, NCB INTERPOL Сарајево, Државне граничне службе, Обавјештајно-безбједносне агенције и Полиције Брчко Дистрикта (2005. године);
- Меморандум о разумијевању између Државне агенције за истраге и заштиту и Уреда регистрара за Одсјек I и Одсјек II Кривичног и Апелационог одјељења Суда БиХ и посебних одјељења Тужилаштва БиХ о сарадњи на подручју заштите свједока и подршке свједоцима (2005. године);
  - Споразум о координацији обавјештајних, безбједносних и полицијских активности, чији су потписници министар одбране БиХ, министар безбједности БиХ, директор Државне агенције за истраге и заштиту, директор Државне граничне службе БиХ, генерални директор Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ, директор Управе за индиректно опорезивање, главни државни тужилац БиХ, министар унутрашњих послова ФБиХ, министар унутрашњих послова РС, шеф Полиције Брчко Дистрикта, шеф Финансијске полиције ФБиХ, директор Пореске управе ФБиХ, директор Пореске управе РС, директор Пореске управе Брчко Дистрикта (2005. године);
  - Меморандум о разумијевању између Министарства безбједности БиХ, Министарства цивилних послова, Државне агенције за истраге и заштиту, Државне граничне службе БиХ, МУП-а ФБиХ, МУП-а РС, Дистрикта Брчко, МУП-а кантона (Унско-санског, Посавског, Тузланског, Зеничко-добојског, Босанско-подрињског, Средњобосанског, Херцеговачко-неретванског, Западнохерцеговачког, Сарајевског и Кантона 10 и Комисије Европске уније и Владе Сједињених Америчких Држава о развоју државне мреже о криминалистичкој анализи и информационом систему у оквиру Државне агенције за истраге и заштиту (2005. године);
  - Меморандум о разумијевању о размјени обавјештајних података у вези са кривичним дјелима између Министарства безбједности БиХ, Државне граничне службе БиХ, Државне агенције за истраге и заштиту, Обавјештајно-безбједносне агенције, Управе за индиректно опорезивање БиХ, МУП-а ФБиХ, МУП-а РС, МУП-а кантона (Унско-санског, Посавског, Тузланског, Зеничко-добојског, Босанско-подрињског, Средњобосанског, Херцеговачко-неретванског, Западнохерцеговачког, Сарајевског и Херцег-босанског, Брчко Дистрикта БиХ, Пореске управе БиХ, Пореске управе РС, Пореске управе Брчко Дистрикта, Финансијске полиције РС (2005. године);
  - Меморандум о сарадњи, пружању помоћи и међусобној координацији послова између Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ и Државне агенције за истраге и заштиту (2005. године);
  - Споразум о успостављању система електронске размјене података из евиденција полицијских тијела тужилаштва између Министарства безбједности, Граничне полиције БиХ, Државне агенције за истраге и заштиту, Федералне управе полиције, МУП-а РС, Полиције Брчко Дистрикта, МУП-а кантона (Унско-санског, Посавског, Тузланског, Зеничко-добојског, Босанско-подрињског, Средњобосанског, Западнохерцеговачког, Херцеговачко-неретванског, Сарајевског и Кантона 10 и Високог судског и тужилачког савјета (2009. године).

СКРАЋЕНИЦЕ

CYBERCRIME- Кибернетички криминал

DCAF – Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces/Женевски центар за демократску контролу оружаних снага

Egmont – The *Egmont* Group of Financial Intelligence Units група/Егмонт група

EU – European Union/Европска унија

EUFOR – European Forces/Европске снаге

EUPM – European Union Police Mission/Полицијска мисија Европске уније;

EUROPOL – The European Police Office/Канцеларија Европске полиције

FATF – Financial Action Task Force/Радна група за финансијске активности

ICITAP – International Criminal Investigative Training Assistance/ Међународни програм помоћи САД у области кривичног правосуђа

ICTY- International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia/ Међународни кривични трибунал за бившу Југославију

INTERPOL – International Criminal Police Organization/Међународна организација криминалистичке полиције

IPAP – БиХ-NATO Индивидуални партнерски акциони план

MAP – Акциони план за партнерство БиХ са НАТО-ом

MONEYVAL – Committee of Experts on the Evaluation of Anti-Money Laundering Measures and the Financing of Terrorism/Комитет Савјета Европе за спречавање прања новца

МУП ФБИХ – Министарство унутрашњих послова Федерације Босне и Херцеговине

МУП РС – Министарство унутрашњих послова Републике Српске

NATO – North Atlantic Treaty Organisation/ Сјеверноатлански војни савез

NATO КТ – Координациони тим Савјета министара БиХ

ОБА – Обавјештајно-безбједносна агенција БиХ

OESS – The Organization for Security and Co-operation in Europe/Организација за европску безбједност и сарадњу

PfP – Partnership for Peace/Програм партнерства за мир (НАТО)

SECI centar – SECI center/Центар за спровођење закона у Југоисточној Европи

SIPA/СИПА State Investigation and Protection Agency/ Државна Агенција за истраге и заштиту

UN – United Nations/Организација Уједињених нација

UNODC – United Nations Office on Drugs and Crime/УН-ов Комитет за борбу против дрога